Iz neznanega vzroka je v soboto, 19. junija, zvečer med Orehkom in Mejo voznik »stoenke« zapeljal v levo in trčil v kolono vozil tujih registracij, ki so pripeljala iz nasprotne smeri. Zvite pločevine je bilo za 155.000 din, pet oseb pa je bilo huje in lažje ranjenih. Ne ravno spodbuden uvod v poletno turistično sezono . . . – L. M. – Foto: Perdan

Leto XXIX, Številka 48

Ustanovitelji: občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Igor Slavec – Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, torek, 22. 6. 1976
Cena: 2 dinarja

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Akcija za vpis je stekla

V Sloveniji je bilo konec minulega tedna vpisane prek 20 odstotkov predvidene vsote, na Gorenjskem pa več kot 35 odstotkov

Podatki republiškega štaba za vpis posojila za ceste kažejo, da je akcija minuli teden stekla v vseh slovenskih občinah. Ponekod, predvsem v večjih mestih, so zaradi organizacijskih težav sicer še malo v zaostanku, vendar lahko pričakujemo, da bo že ta teden stanje bistveno drugačno. Povsod pa so prepričani, da bo glavna akcija uspela in da bo končana tja do srede prihodnjega meseca.

V Sloveniji je do konca minulega tedna prek 96.000 vpisnikov vpisalo prek 180 milijonov dinarjev ali dobro petino predvidenega zneska. Po podatkih republiškega štaba so do konca tedna več kot polovico zneska vpisali v občinah Grosuplje, Novo mesto, Gornja Radgona, Trebnje, Šentjur pri Celju in Trbovlje.

Po podatkih občinskih štabov pa so v vseh petih gorenjskih občinah vpisali poprečno prek 35 odstotkov predvidenega zneska. V **jeseniški občini** je 1661 vpisnikov vpisalo 3,315.364 dinarjev ali okrog 18 odstotkov. V kranjski občini so zabeležili 4344 vpisnikov, ki so vpisali 8,953.960 dinarjev ali okrog 24 odstotkov od predvidenega zneska. Najbolj so se približali predvidenemu znesku na Gorenjskem v radovljiški in škofjeloški občini. V radovljiški občini je 3960 vpisnikov vpisalo

Nadaljevanje na 16. strani

Gorenjska mladi na montažni vrtec za Tolmin

Po sklepu predsedstva republiške konference ZSMS bodo vsi člani Zveze socialistične mladine prispevali 10 dinarjev za prizadeto prebivalstvo v Posočju. Akcija zbiranja denarja je v teku, v nekaterih osnovnih organizacijah ZSMS pa so jo že uspešno zaključili.

Akcija tudi na Gorenjskem dobro poteka, med prvimi so jo zaključili člani ZSMS Posebne osnovne šole Jesenice. Na Gorenjskem bo mladina tako zbrala 200.000 dinarjev. Občinska konferenca ZSMS Škofja Loka je na zadnji seji medobčinskega sveta ZSMS predlagala, da bi s tem denarjem postavili montažni vrtec v Tolminu. Montažo bo brezplačno opravil dobavitelj Jelovica, temelje pa pripravila gorenjska mladina.

J. Rabič

PRAZNIK NA KALIŠČU – V soboto in nedeljo je Kališče obiskalo več ko 3000 ljudi, kar je brez dvoma rekord te priljubljene planinske izletniške točke. Množica ljudi na Kališču je tudi velik prispevek k praznovanju dneva Kokrškega odreda, ki je bil na tem vrhu ustanovljen 18. junija leta 1942. V soboto se je na Kališču zbralo nad 300 preživelih borcev odreda, pripadnikov partizanskega odreda teritorialne obrambe, vojakov iz Kranja, graničarjev Ljubelja, tabornikov, šolarjev, rezervnih vojaških starešin in mladine iz kranjske in tržiške občine. Pridružili so se jim tudi predstavniki krajevne skupnosti Bela, ki slavi na odredov dan svoj praznik. Udeleženci so uredili tabor, pripravili kresovanje in kulturni program. Med njimi so bili tudi režiser Franc Štiglic, član nekdanjega kranjskega okrožnega komiteja Skoje predstavnik PZS inž. Pavle Segula in predstavniki PD Kranj s predsednikom Francijem Ekarjem na čelu. V nedeljo je bilo Kališče polno. Ocenjujejo, da jih je bilo skupaj s sobotnimi obiskovalci najmanj 3000. Izdali so kar 200 spominskih kartonov in žigov pohoda na Kališče. Na osrednji proslavi, ki se je udeležili tudi predsednik kranjske občinske skupščine Tone Volčič, pod predsednik ljubljanske skupščine Stane Vrhovc, komandant štaba gorenjske cone Ljubo Kržišnik, komandant Kokrškega odreda Janko Prezelj, tajnik kranjskega sindikata Miran Štefe itd., so govorili Miloš Rutar, predsednik organizacijskega odbora proslave Franc Štefe-Miško, poveljnik Kokrškega odreda TO Slavko Teran, Janko Prezelj in Franci Ekar. Kulturni program so pripravili pevci z Bele in recitatorji iz Preddvora in Kranja. Planinsko društvo Kranj in pionirski odred Vzgojnega zavoda iz Preddvora sta prejela posebno priznanje Kokrškega odreda. Na Kališču so razglasili tudi rezultate sobotnega orientacijskega pohoda. Najboljši so bili vojaki z Bohinjske Bele in taborniki z Zlatega polja. Za zanimivost kaže omeniti, da množica Kališča ni onesnažila z odpadki, da so bili posebna atrakcija poleti z zmaji, da smo med udeleženci srečali goste iz Trsta in Gorice, da se je v praznovanje vključil tudi delavski dom Franca Vodpivca (le-ta je na Kališču padel) iz Kranja in da sta zanimanje vzbudili tudi vaji vojakov in gorskih reševalcev. Na fotografiji pevski zbor z Bele in govornik ter predsednik organizacijskega odbora proslave Franc Štefe-Miško. – Besedilo in slike: J. Košnjek

Proslava dneva samoupravljavcev

27. junija praznujemo dan samoupravljavcev. Osrednja proslava v počastitev tega dne bo v petek, 25. junija, ob 10. uri v veliki dvorani skupščine Socialistične republike Slovenije. Slavnostni govornik bo predsednik skupščine SR Slovenije dr. Marjan Brecelj. Nato bodo podeljena priznanja in nagrade Zveze sindikatov Slovenije organizacijam in posameznikom za uspešno organiziranje in uresničevanje samoupravljanja. V kulturnem programu bo nastopil moški pevski zbor Litostroj.

-lb

Veletrgovsko podjetje

Kokra KRANJ

prodaja POHIŠTVA s popustom

od 11. do 30. junija

10 % — **na spalnice** (tudi sestavljivi program)
- v veleblagovnici GLOBUS, Kranj
- v prodajalni SLON Žiri

3 % — **na belo tehniko Gorenje**

5 % — **na kuhinje Marles** (celoten program)
- v salonu kuhinj DEKOR Kranj
- v prodajalni SLON Žiri

dodatne ugodnosti:
— prodaja na posojilo do 30.000 din, 10 % polog
— brezplačna dostava na dom do 25 km
— brezplačna montaža stanovanjskega pohištva

Almira Radovljica
nudi v svojih prodajalnah ženske, moške in otroške puloverje, jopice ter ženske džersi izdelke po zelo ugodnih cenah.

almira Radovljica

Naročnik:

30 let foto-kino zveze

S VII. skupščino delegatov foto-kino zveze Slovenije so slovenski foto in kino amaterji proslavili 30-letnico svoje organizacije. Na skupščini so kritično ocenili dosedanje delo zveze in sprejeli program dela za prihodnje obdobje. Najzaslužnejši člani so prejeli odlikovanja predsednika Tita. Foto-kino zveza se je v 30-letih razvila v množično organizacijo, ki združuje že 5600 članov.

25 let semiške Iskre

V soboto je semiška Iskra proslavila pomemben jubilej. Pred 25. leti je bivši Inštitut za zveze v takrat docela nerazvitem Semiču odprl obrat za proizvodnjo pasivnih elektronskih elementov – kondenzatorjev, ki so danes bistveni sestavni del skoraj vsake elektronske naprave. Kasneje se je tovarna vključila v Združeno podjetje Iskra in danes zaposluje približno 1100 delavcev in izdeluje letno več deset milijonov različnih kondenzatorjev, s katerimi krije dobršen del potreb jugoslovanske elektronske industrije, hkrati pa tudi izvaža te sestavne dele. Njen kosmati dohodek dosega vrednost 200 milijonov dinarjev, izvoz pa približno dva in pol milijona dolarjev.

Srečanje študentov neuvrščenih dežel

V skupnem boju za svet brez vojaško-političnih in ekonomskih in drugih blokovskih grupacij morajo neuvrščene dežele računati na mlado generacijo kot z naravnim nadaljevanjem svoje misije. Ta ugotovitev je rodila zamisel o organiziranju študentov neuvrščenih držav. Predstavniki mladine neuvrščenih dežel se že pripravljajo na posebno konferenco, ki bo po srečanju neuvrščenih držav v Colombu. ZSMJ vidi v pripravah na konferenco začetek sodelovanja naprednih mladinskih organizacij.

Sodelovanje kulture in gospodarstva

V Slovenj Gradcu je znova prišlo do izraza zlitje med kulturo in gospodarstvom. Medtem ko so v petek dopoldne v novi prodajni galeriji knjigarne Mladinska knjiga ob veliki udeležbi občinstva odprli razstavo najnovejših del domačega akademskega slikarja Karla Pečka, pobudnika kulturnega življenja v kraju, so popoldne istega dne prerezali vrvico pred vhodom v novi prodajni salon pohištva podjetja Slovenijales v pritličju nove umetnostne galerije.

S tem sodobnim salonom pohištva, ki bo prikazoval tudi estetsko oblikovanje prostora, so hkrati rešili finančno vprašanje nove likovne galerije in prodajalne pohištva.

Srečanje tabornikov

Četrtega srečanja tabornikov iz severovzhodne Slovenije se je na Osankarici udeležilo več sto članov te mladinske organizacije. Uprizorili so partizansko akcijo obramba in napad ter z njo ponazorili boj Pohorskega bataljona. Z zborovanja so poslali pozdravno pismo predsedniku Titu.

Iz barak v nova stanovanja

Prebivalce ljubljanskega barakarskega naselja na Dečkovi ulici 24 so včeraj preselili v novo montažno naselje na Koželjevi cesti. Za preselitev so poskrbele stanovanjske skupnosti Ljubljane. Tako bo 79 družin oziroma 256 prebivalcev dobilo nova zračna, čista in topla stanovanja, ki imajo skupne sanitarije in pralnice. Novo naselje so v rekordnem času dveh mesecev zgradili delavci Staninvesta, ki so poleg stanovanj zgradili tudi drvarnice in uredili okolje.

Predsednik jugoslovanskih sindikatov Mika Špiljak je pretekli četrtek dopotoval na obisk na Gorenjsko. Še isti dan zvečer se je pogovarjal s predstavniki kranjskega občinskega sindikalnega sveta in sindikalnimi funkcionarji iz afriških dežel, ki so na mednarodnem seminarju v Kranju. V petek, pa je za udeležence seminarja imel krajše predavanje o razvoju samoupravljanja pri nas. Podrobno je opisal začetke samoupravljanja in njegovo širjenje v vsa področja našega življenja. Hkrati pa je povedal tudi glavne značilnosti našega gospodarskega razvoja. Predsednik ugandskih sindikatov Beniah Aliasa Lassu, ki se je predsedniku Miku Špiljku zahvalil za predavanje, je dejal, da se večina afriških dežel srečuje s podobnimi problemi kot Jugoslavija v prvih povojnih letih. Zato po vsem tem, kar danes vidijo v Jugoslaviji, menijo, da so na pravi poti in so tudi prepričani, da bodo z voljo in vztrajnostjo uspeli in bodo sedaj, ko so svobodni, znali ubraniti tudi gospodarsko neodvisnost. Predsednik jugoslovanskih sindikatov Mika Špiljak je potem odpotoval v Poljče, kjer si je ogledal farmo krav molznic. (lb) – Foto: F. Perdan

Vzorčni INDOK center

Škofja Loka – V četrtek, 17. junija, je bila v Škofji Loki seja predsedstva občinske konference SZDL Škofja Loka, na kateri so razpravljali o delovanju občinske skupščine in njenih organov za obdobje od maja 1974 do aprila 1976, o ustanovitvi vzorčnega INDOK centra v Škofji Loki, o reorganizaciji pravosodnega sistema ter o nekaterih drugih vprašanjih.

Člani predsedstva so po kritični razpravi o delovanju občinske skupščine in njenih organov ter o delovanju delegatskega sistema nasploh zavzeli stališča in sprejeli nekaj pomembnih sklepov. Le-ti naj bi bili osnova za učinkovitejše delo delegatov in delegacij, za njihovo plodnejše delo in večjo aktivnost. Člani so se strinjali z ustanovitvijo INDOK centra, ki bo za Gorenjsko vzorčni INDOK center. Le-ta bo zbiral gradivo z vseh področij ter delegatom in delegacijam ter vsem drugim občanom in delovnim ljudem posredoval informacije ter jih primerno oblikoval. INDOK center – na njegovo ustanovitev so se v Škofji Loki dobro pripravili – bodo sofinancirali ustanovitelji, v okviru INDOK centra pa bo izhajal Bilten v predvideni nakladi 2500 izvodov.

Po osnutku zakona naj bi bilo v Sloveniji 28 temeljnih sodišč, vendar osnutek ne predvideva ustanovitev temeljnega sodišča tudi v občini Škofja Loka. O ustanovitvi in delovanju temeljnega sodišča, za katerega so v občini podani vsi prostorski in kadrovski pogoji, naj bi zavzeli določeno stališče in ga posredovali v javni razpravi k osnutku zakona, ki predvideva reorganizacijo našega pravosodnega sistema. D. S.

SIS za komunalne zadeve

Radovljica – Izvršni svet radovljiške občinske skupščine je na zadnji 53. seji v četrtek, 17. junija, razpravljal o predlogu za ustanovitev samoupravne interesne skupnosti za komunalne zadeve v občini. Sklenil je, da bo predlagal občinski skupščini na prihodnji seji družbeni dogovor o komunalnih dejavnostih posebnega družbenega pomena in načinu soodločanja delovnih ljudi in občanov v komunalnih zadevah na območju občine in samoupravni sporazum o ustanovitvi samoupravne komunalne skupnosti v potrditev. Prav tako bo predlagal, da skupščina podpiše oba dokumenta in tako pristopi k ustanovitvi samoupravne komunalne skupnosti. Izvršni svet tudi priporoča, da oba dokumenta obravnavajo in podpišejo organizacije in temeljne organizacije združenega dela ter krajevne skupnosti v občini.

Krajevne skupnosti bodo imele v zboru uporabnikov v skupščini po predlogu 30 delegatskih mest, organizacije združenega dela iz občine pa 25 delegatskih mest. A. Ž.

Štipendirati le uspešne

Škofja Loka – Po razpravi so v občini sprejeli več sklepov o nadaljnjem štipendiranju in štipendijski politiki v občini. Problemska konferenca o štipendiranju je sprejela sklepe, ki so bili posredovani v regiji, in jih dopolnila s problematiko na občinskem nivoju.

Zavzemajo se za to, da bi morali usmerjati mlade in jim bolj približati tiste poklice, ki so deficitarni. Tisti kandidat, ki bi odklonil kadrovsko štipendijo, ne bi mogel pozneje dobiti štipendije iz solidarnostnih sredstev. Delovne organizacije naj bi načrtno planirale in vodile dosledno kadrovsko politiko. Pri dodeljevanju štipendije naj bi se upošteval učni uspeh dijaka-študenta in če se v šoli in pri študiju ne bi izkazal, naj bi se mu štipendija ukinila. Krajevne skupnosti bi morale posredovati komisiji podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju podatke o socialnem stanju štipendistov, organizacije združenega dela pa naj bi po drugi strani tesneje sodelovale s skupnostjo za zaposlovanje. D. S.

Boljša udeležba

Tržič – Delegati družbenopolitičnega zbora tržiške občinske skupščine so na zadnji seji razpravljali o udeležbi delegatov zbora na zasedanjih občinske skupščine. Ugotovili so, da se je po nekaj zadnjih opozorilih udeležba zboljšala, da pa še ni povsem zadovoljiva. Obravnavali so tudi sestavo družbenopolitičnega zbora. Menili so, da so družbenopolitične organizacije v zboru pravilno zastopane, vendar je treba sodelovanje med delegati tega zbora in družbenopolitičnimi organizacijami, ki so jih izvolile, zboljšati. -jk

Obisk v Železni županiji

Županijski svet madžarskih sindikatov Železne županije je povabil na obisk delegacijo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije. Tričlanska delegacija republiškega sveta, ki jo vodi generalna sekretarka republiškega sveta ZSS Ivanka Vrhovčakova, je na Madžarsko odpotovala v nedeljo, 20. junija, in bo obisk sklenila jutri. Med obiskom bo obiskala številne kraje v Porabju, kjer živijo in delajo pripadniki slovenske narodnostne skupnosti. Z madžarskimi sindikalnimi funkcionarji pa se člani delegacije pogovarjajo o poglabljanju medsebojnega sodelovanja in delu sindikatov, predvsem v kmetijstvu. -lb

Jesenice

Pred nedavnim so učenci Doma učencev ŽIC Jesenice organizirali uspešno delovno akcijo v Podmežakli. Očistili so smučarski teren in okolico smučišča. Akcijo so organizirali skupaj s športnim društvom Jesenice, domskim svetom in mladinskim aktivom v domu ŽIC. 30 učencev je opravilo skupaj 720 prostovoljnih delovnih ur. J. Žerdin

Za sredo, 23. junija, sklicuje občinski sindikalni svet redno sejo predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov, na kateri bodo govorili o poteku seminarja o ljudskem odporu in družbeni samozaščiti, se pogovorili o oddihu in rekreaciji ter imenovali delegacije za osrednjo proslavo dneva samoupravljavcev v Ljubljani. D. S.

Za torek, 22. junija, sklicuje sindikat delavcev zdravstva in socialnega varstva sejo občinskega odbora, na kateri bodo razpravljali o posojilu za ceste, o akciji za Posočje ter poslušali informacijo o razpravi o osnutku zakona o združenem delu.

Za četrtek, 24. junija, pa je na Jesenicah sklicana seja občinskega odbora sindikata delavcev trgovine, na kateri bodo razpravljali o organizaciji trgovske mreže na Jesenicah, razpravljali o vlogah za spremembo delovnega časa v trgovini ter poslušali informacijo o posojilu za ceste in pomoč Posočju. D. S.

V petek, 25. junija, se bodo zbrali člani aktiva kulturnih delavcev in organizatorjev ter v okviru tedna Komunista razpravljali o uveljavljanju samoupravnega položaja delavcev v kulturni politiki in vlogi kulture pri osvobajanju človeka in dela. Sestanek bo pod geslom Človek, delo, kultura v spodnjih prostorih Kazine ob 17. uri. D. S.

Kranj

Včeraj, 21. junija, opoldne je bila v Kranju deseta redna seja izvršnega odbora občinske konference socialistične zveze. Na seji so razpravljali o soglasju k samoupravnemu sporazumu o enotnem obratovalnem času trgovin z industrijskim blagom in o osnutku samoupravnega sporazuma o praznovanju dedka Mraza. Podano pa je bilo tudi poročilo o obisku Vlaka bratstva in enotnosti.

Danes opoldne pa se bo v Kranju na peti redni seji sestalo predsedstvo občinske konference socialistične zveze. Razpravljalo bo o nadomestnih volitvah na izpraznjeno delegatsko mesto v delegaciji skupščine SRS v zboru republik in pokrajin zvezne skupščine. Razen tega bo predsedstvu predloženo v obravnavo poročilo o solidarnostni akciji za odpravo posledic potresa v Posočju in poročilo o obisku Vlaka bratstva in enotnosti. Na dnevnem redu pa je tudi ocena javnih razprav o usmerjenem izobraževanju.

Danes popoldne pa se bo v Kranju na deseti redni seji sestala občinska konferenca zveze komunistov. Obravnavali bodo uveljavljanje samoupravnega družbenega načrtovanja pri oblikovanju srednjeročnih načrtov v občini do 1980. leta. A. Ž.

V sredo, 30. junija, ob 13. uri bo seja skupščine izobraževalne skupnosti. Predsednik skupščine Franc Kejžar predlaga za dnevni red obravnavanje predloga samoupravnega sporazuma o temeljih plana izobraževalne skupnosti Kranj za obdobje 1976–1980, predloga za prešolanje učencev s Šenturške gore v matično šolo Cerklje, dopolnitev pravilnika o podeljevanju štipendij in analizo udeležbe delegatov na sejah. -lb

Radovljica

V Radovljici bo danes, 22. junija, ob 17. uri trinajsta seja občinske konference zveze komunistov. Najprej bodo na konferenci pregledali stališča in sklepe zadnje seje občinske konference zveze komunistov, na kateri so skupaj s socialistično zvezo razpravljali o urbanizaciji in stanovanjski gradnji v občini. Nato pa bo sledila javna razprava o uresničevanju sklepov šeste seje centralnega komiteja ZKS o nadaljnji krepitvi ustavnega položaja delavca v združenem delu, nadalje razprava o akciji vpisovanja posojila za ceste in o zaključnem računu za minulo leto ter o proračunu za letos.

Jutri opoldne pa se bo v Radovljici na deseti redni seji sestalo predsedstvo občinske konference socialistične zveze. Poleg evidentiranja možnih kandidatov za nadomestne volitve delegatov v zboru republik in pokrajin zvezne skupščine, bodo obravnavali poročilo o poteku vpisa posojila za ceste in program modernizacije cest v občini. Pri tej točki dnevnega reda bodo na seji predsedstva sprejeli tudi stališča. A. Ž.

Škofja Loka

Za sredo, 23. junija, sklicuje komisija za družbenopolitično izobraževanje pri občinski konferenci SZDL sejo, na kateri bodo pregledali program družbenopolitičnega izobraževanja ter se menili o proslavljanju 100-letnice rojstva pisatelja Ivana Cankarja. D. S.

Glasilo krajevne skupnosti Poljane prinaša v svoji 6. številki Vaščana zanimive sestavke in informira krajane o vpisu posojila za ceste, obvešča, kdo vse prejema v krajevni skupnosti štipendijo, osvetljuje nekatere probleme zobozdravstva, poroča o uspelem referendumu in prinaša še nekaj drugih zanimivih vesti. D. S.

Tržič

Predsednik sveta osnovne šole Kokrškega odreda v Križah Rajka Kukec in ravnatelj šole Janez Ribnikar sta sklicala včeraj, 21. junija, sestanek kolektiva osnovne šole Kokrškega odreda, na katerega sta povabila tudi predstavnike občinskih družbenopolitičnih organizacij Tržiča in predsednika koordinacijskega odbora za celodnevno šolo pri občinski konferenci SZDL Tržič. Delovni kolektiv kriške osnovne šole se je na včerajšnjem sestanku seznanil s pripravami na prehod na celodnevno šolo v tržiški občini in razpravljal o možnostih za uvedbo celodnevne šole v Križah. Na sestanek so bili vabljeni tudi predstavniki izobraževalne skupnosti in člani sveta staršev.

Predsednik Lovro Cerar sklicuje danes popoldne 3. sejo odbora za sprejem Vlaka bratstva in enotnosti, ki deluje pri občinski konferenci SZDL. Na seji bodo ocenili organizacijo letošnjega vlaka in potrdili finančni obračun akcije. Odbor je pripravil za sejo kritično oceno akcije. -jk

Izdajateljski svet ČP Glas potrdil programsko usmeritev do leta 1980

Kranj – *Skoraj v polni zasedbi in ob prisotnosti predsednika medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko Janeza Varla ter predsednika občinske konference SZDL Kranj Slavka Malgaja je pod predsedstvom Rada Čarmana 10. t. m. izdajateljski svet obravnaval dve aktualni temi ČP Glas: finančni rezultat prvega tromesečja in programsko usmeritev do leta 1980. Glede periodičnega obračuna, ki prikazuje določen primanjkljaj, je izdajateljski svet pravilno ugotovil, da so se nekateri stroški povečali več kot pa je bilo planirano (tiskarske storitve) in da je prišlo do določenega izpada pri pridobivanju reklamnih oglasov, od katerih je v precejšnji meri odvisno pozitivno poslovanje časopisa. Izdajateljski svet je nadalje tudi ugotovil, da nekatere občine niso spoštovale dogovorov in sklepa izdajateljskega sveta glede višine redne dotacije časopisu in ima Glas tudi zaradi tega nepotrebne težave. Ob obravnavi programske usmeritve so mnogi razpravljavci poudarili dejstvo, da delavci pri Glasu niso nobena privatna družba, temveč družbenopolitični delavci s pomembno vlogo pri obveščanju in osveščanju naših občanov in da morajo zato družbenopolitične skupnosti skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami stalno bedeti nad delom in usmeritvijo časopisa, kritično zasledovati njegov razvoj, obenem pa podpirati in spodbujati pozitivno angažiranost novinarjev in tudi pomagati kolektivu pri premagovanju ekonomskih težav.*

Pred kolektivom in izdajateljskim svetom je danes dilema, kako priti iz težav: s prilagoditvijo naročnine ceni časopisa v prosti prodaji ali pa z dodatno pomočjo ustanoviteljic oz. pristojnih organov. Dokončna odločitev ni bila sprejeta, in bo o prvi varianti ponovno sklepal izdajateljski svet, če bo potrebno. I. S.

V Bistrici o kulturni akciji ZK

Svet Zveze komunistov Bistrica pri Tržiču je skupaj z obema osnovnima organizacijama ZK pripravil srečanje komunistov v okviru kulturne akcije »Človek, delo in kultura«. Srečanje je bilo namenjeno tudi proslavljanju 35. obletnice vstaje in 100. obletnice rojstva Ivana Cankarja. Bistriški komunisti so se seznanili z ustvarjalnostjo tega velikega slovenskega pisatelja in pomenom kulturne akcije Zveze komunistov. O tem sta govorila Marko Valjavec, poverjenik za politični tisk obeh osnovnih organizacij, in Janez Piškur, sekretar komiteja občinske konference ZKS Tržič. Na sestanku so ugotovili, da je kulturna dejavnost še vedno preveč zožena na peščico navdušencev in da še ni prodrla med delovne ljudi in občane. Za premostitev teh težav so razen kulturnih ustanov odgovorni tudi družbenopolitične organizacije, šole, temeljne organizacije in krajevne skupnosti. Slabosti so pogosto tudi posledica premajhne zavzetosti komunistov na tem področju. V kulturni dejavnosti tržiške občine tudi delegatski sistem še ni povsem zaživel.

Bistriški komunisti so v kritični razpravi opozorili na slabo vzdrževanje spomenikov NOB, na velike stroške vzdrževanja in urejevanja starih gradov, na nujnost obnove partizanske tiskarne pri Hudičevem mostu v Dovžanovi soteski in na še nekatere druge pomanjkljivosti v tržiški kulturi. Kritike je bil deležen tudi odnos kulturne skupnosti do amaterske kulturne dejavnosti, ki se mora pogosto umikati in se ne more predstaviti družbeni skupnosti. Pohvale vredna je ustanovitev mladinskega gledališča in dramske sekcije na Grajzerjevi osnovni šoli. Njej morajo slediti tudi druge osnovne šole in ustanavljati kulturne skupine. Komunisti so terjali številnejše kulturne prireditve po organizacijah združenega dela in večjo veljavo Glasbene šole. O stališčih bistriških komunistov bosta razpravljala komite in aktiv koministov kulturnih delavcev, ki bosta ocenila tudi potek celotne akcije ZK v občini. -mv

Poljanski vstaji

Škofja Loka — V okviru krajevnega praznika Poljane je bila lani v Poljanah razstava slik in plastik Petra Jovanoviča na temo Solzice. Letos januarja so razstavo prenesli v prostore škofjeloške knjižnice Ivan Tavčar. Prav zdaj pa potekajo pogovori o organizaciji prvih samostojnih razstav Petra Jovanoviča v tujini. Dela z razstave naj bi bila v poletnih mesecih razstavljena na treh samostojnih slikarjevih razstavah v Švici.

Krajevna skupnost Poljane pa se že pripravlja na svoj letošnji praznik, ko naj bi v Poljanah v bližini kulturnega doma slikar in plastik Peter Jovanovič izdelal spomenik poljanski vstaji. D. S.

Bističani pripravljajo praznovanje

Bistrica pri Tržiču — Krajevna skupnost Bistrica bo imela 4. julija svoj praznik. Glavni organizator praznovanja, na katerega se že pripravljajo, bo krajevna konferenca SZDL. Pomagale pa ji bodo vse družbenopolitične organizacije, osnovna šola, vrtec in društva. Gasilci pripravljajo vajo, pripadniki civilne zaščite pa bodo krajane seznanjali z organizacijo splošnega ljudskega odpora. V soboto, 3. julija, bodo športne prireditve, borci in mladina pa pripravljajo pohod od spomenika do spomenika. Navečer praznika bo v Bistrici koncert tržiškega pihalnega orkestra in v Ročevnici tekmovanje v streljanju z zračno puško. Praznovanje bo zaključeno s slabnostno sejo sveta KS in vodstev družbenopolitičnih organizacij, na kateri bo govoril Marjan Pernuš. Praznovanje bo potekalo pod geslom »splošni ljudski odpor in družbena samozaščita«. K praznovanju sodi tudi tradicionalno srečanje borcev in mladine na Bistriški planini, ki bo 4. julija. -mv

dogovorimo se

SEJE VSEH TREH ZBOROV

Jesenice — Za četrtek, 24. junija, so na Jesenicah sklicane ločene seje zborov občinske skupščine. Pred sejo zbora združenega dela bo skupna seja zbora združenega dela in skupščine raziskovalne skupnosti, na kateri bodo razpravljali o inovacijah kot sestavini združenega dela.

Vsi trije zbori občinske skupščine pa bodo razpravljali o predlogu odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o obrtnih in drugih gospodarskih dejavnostih, za katere je podan družbeni interes; o predlogu odloka o spremembi odloka o merilih za ugotovitev nove vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj; o predlogu o dopolnitvi dogovora o splošni porabi v občinah v letu 1976; o predlogu sklepa k družbenemu dogovoru o načinu uporabe in upravljanja sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč; o predlogu družbenega dogovora za izdelavo temeljnih topografskih načrtov; o predlogu odloka o spremembi odloka o posebnem občinskem davku od prometa proizvodov in od plačil za storitve. Na sejah bodo izvolili občinskega sodnika za prekrške ter predlagali razširitev sveta za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito. V razpravo pa bo posredovano tudi poročilo delovne organizacije Kovinar Jesenice o delu komunalnih služb.

SOLIDARNOSTNI DENAR

Na sejah vseh treh zborov bodo med drugim obravnavali družbeni dogovor o načinu uporabe in upravljanja sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč. Udeleženci družbenega dogovora so sporazumni, da se za nadaljevanje pomoči pri odpravljanju posledic potresa na Kozjanskem iz sredstev, ki bodo letos zbrana na podlagi zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč, nameni 75 odstotkov sredstev, ostala sredstva pa ostanejo. Tako se bodo posledice nesreče na tem področju vsaj večinoma povsem odpravile.

Ostanek sredstev, tako zbranih, naj bi v 20 odstotkih namenili takoj za pomoč pri odpravljanju posledic potresa v Posočju na območju občin Nova Gorica in Tolmin, 5 odstotkov sredstev pa lahko uporabi odbor podpisnikov družbenega dogovora za pomoč prizadetim v rudniku Kanižarica in za pomoč pri odpravi posledic poledenitve gozdov v občini Idrija. Ostanek denarja pa bi se lahko namenil še za dodatno pomoč prizadetim po potresu v Posočju. D. S.

KOMUNALA TERJA VEČJA SREDSTVA

Na četrtkovih zborih skupščine občine bodo govorili tudi o delu komunalnega podjetja Kovinar Jesenice, ki ugotavlja, da s sedanjim številom zaposlenih v komunalnih službah ne more več opravljati doslednega vzdrževanja cest, zelenic itd. Organizacija predlaga, da se ji na osnovi izdelanega programa komunalnih del povečajo sredstva za komunalno dejavnost. Večja površina zelenic in nasadov, spominskih parkov tudi terja večja denarna sredstva, razširiti pa bodo morali obvezen odvoz smeti in odpadkov. Danes dnevno iz mesta zvozijo na odlagališče od 70 do 100 kubičnih metrov odpadkov, vendar pa kljub temu nastajajo nedovoljena odlagališča.

Letos pa namerava komunalno podjetje še bolj modernizirati komunalno dejavnost, poskrbeti za obvezen odvoz smeti in odpadkov iz vseh večjih krajev v občini, ograditi pokopališče na Blejski Dobravi, uskladiti cene komunalnih storitev z drugimi organizacijami ter tesneje sodelovati s komunalnimi podjetji v sosednji radovljiški občini. D. S.

Prijateljsko sodelovanje

Škofja Loka — Pred dvema letoma so v občini ustanovili komisijo za prijateljsko sodelovanje z občinami, ki naj bi si prizadevala za tesnejše in prijateljske stike z občinami v drugih republikah ter z mesti in občinami v sosednjih državah, obenem pa pripravljala in uresničevala program sodelovanja na enakopravnih odnosih med pobratenimi občinami.

Komisija zelo dosledno in uspešno uresničuje svoje naloge, saj so se v občini Škofja Loka pobratili z občinami Medicina, Sele in Smederevska Palanka, prijateljske stike pa navezujejo tudi s Slovensko kulturno prosvetno zvezo v Gorici. Škofja Loka sodelovanje razvija na vseh področjih, v zaostanku je le gospodarsko sodelovanje, vendar si v zadnjem času prizadeva, da bi bili stiki tudi na tem področju kar najbolj plodni in vsestranski.

Sodelovanje z zamejskimi Slovenci v Italiji se je začelo že leta 1971, ko so v krajevni skupnosti Železniki organizirali prvo srečanje zamejskih Slovencev in od tedaj dalje so postala srečanja tradicionalna. Komisija pa je sama organizirala sestanek predstavnikov občin Doberdob, Sovodnje in Števerjana ter Slovenske prosvetne zveze iz Stare Gorice in na tem sestanku so se dogovorili, da bodo sodelovali na kulturnem in športnem področju.

Sodelovanje med mesti pa se krepi tudi prek krajevnih skupnosti. Krajevna skupnost Škofja Loka je pobratena s krajevno skupnostjo Smederevska Palanka in s krajevno skupnostjo Kočevje. Z obema je podpisala listino o pobratenju. Krajevna skupnost Reteče se je lani pobratila s krajevno skupnostjo Azanja v občini Smederevska Palanka. Krajevna skupnost Železniki pa sodeluje s slovensko občino Sovodnje v Italiji in pripravljajo se, da bi podpisali listino o pobratenju.

Komisija za prijateljsko sodelovanje z občinami je na eni svojih sej razpravljala tudi o sodelovanju z občino Bihač ter z občino Kriva Palanka v Makedoniji. Občini sta že pobrateni s Smederevsko Palanko, zato se sodelovanje širi tudi na občine, s katerimi je pobratena Smederevska Palanka. Sodelovanje sta Šk. Loki predlagali obe občini.

V škofjeloško občino pa so prišli tudi delegati iz občine Pale in občine Konjic iz SR Bosne in Hercegovine. Le-ti bi želeli navezati tesnejše stike predvsem na gospodarskem in turističnem področju. D. S.

Namestnik sodnika za prekrške

Tržič — Delegati zborov tržiške občinske skupščine so na zadnjem zasedanju, ki je bilo 16. in 17. junija, razrešili Katjo Peče iz Ljubljane dolžnosti sodnice občinskega sodišča v Kranju. Za novega sodnika pa so v Tržiču izvolili Matjaža Branislja iz Škofje Loke. Na osnovi zakona o prekrških so v Tržiču izvolili tudi namestnika sodnika za prekrške. Delovno mesto je bilo kljub zakonu precej dolgo nezasedeno. Na predlog komisije za volitve in imenovanja je občinska skupščina to dolžnost zaupala Albinu Plantanu. Razen tega je bila na skupščinski seji izvoljena Vesna Auser v svet Gorenjske lekarne v Kranju, podpredsednik občinske skupščine Franc Kopač v zbor podpisnikov družbenega dogovora o razporejanju dohodka v tržiški občini, Karel Pečnik iz Gozdnega gospodarstva Kranj — TOZD Gozdarstvo Tržič pa v koordinacijski odbor za uresničevanje družbenega dogovora o družbenoekonomskem izobraževanju v tržiški občini.

Šolanje mladih aktivistov

V letošnji mladinski politični šoli, ki bo od 29. junija do 3. julija v Vikrčah pri Ljubljani, bo sodelovalo več kot 400 mladih iz vseh sredin, med njimi tudi mladi iz družbenih organizacij in društev iz zamejstva. Predavatelji bodo jugoslovanski družbenopolitični delavci, med njimi dr. Anton Vratuša, Roman Albreht, Vlado Janžič in drugi.

V šoli bodo govorili o aktualnih idejnopolitičnih in ekonomskih gibanjih v SFRJ, o neuvrščenosti kot svetovnem gibanju, o pripravah na konferenco v Colombu, o idejnopolitičnih vidikih družbenega planiranja in o osnutku zakona o združenem delu. Politična šola pomeni vrh usposabljanja mladinskih aktivistov, hkrati pa tudi pripravo na menjavo mandatnega obdobja v mladinski organizaciji. Jeseni se namreč vsem mladinskim vodstvom, tudi republiškemu, izteče mandat. Zato bodo v mladinski politični šoli tudi temeljito pregledali kadrovanje v organizaciji. -lb

Zakaj omejevanje

V dnevnem tisku lahko zasledimo več pisanja o tem, da so letos pristojni organi za zdravstveno varstvo ljudi ubrali pot varčevanja na nepravem mestu in prav temu je namenjen moj kratek zapis.

Pri odobravanju zdravljenja v zdraviliščih gre za bolnike z dolgotrajnimi kroničnimi obolenji, katerim se je doslej omogočilo zdraviliško zdravljenje.

Letos pa je več primerov, da se tudi te bolnike, katerim smo doslej razlagali, da so potrebni nadaljnjega zdravljenja v zdraviliščih, zdravača in močno omejuje zdravljenje z družbenimi sredstvi.

Bolniki z dolgotrajnimi obolenji pa vedo, da so stalni obiskovalci ambulant in lekarn; prav tu je potrebno pogledati, kje in na katerem koncu je več možnosti za privarčevanje družbenih sredstev in kaj je bolj koristno za bolnika samega in družbo kot celoto.

Med kroničnimi bolniki je po navadi največ starejših ljudi, upokojencev; zadnje čase pa se po sili razmer pojavlja vedno več samoplačnikov za zdravljenje v zdraviliščih, ki pa kot vemo, ni poceni in za upokojenčev žep ne pride v poštev ali pa v zelo redkih primerih; zato bodo le-ti še najprej stalni obiskovalci zdravstvenih ambulant in lekarn ter bodo trošili sredstva zdravstvenega sklada na drugem koncu.

Jože Žerdin
Jesenice

»Omejevanje« v okviru pravilnika

Med letošnjimi sklepi, ki jih je regionalna zdravstvena skupnost Kranj sprejela za uskladitev potrošnje v zdravstvu z razpoložljivimi sredstvi, je tudi sklep o omejitvi zdraviliškega zdravljenja. V lanskem letu so namreč stroški zdraviliškega zdravljenja v regiji narasli v primerjavi s prejšnjim letom kar za 50 odstotkov, od tega v jeseniški občini kar za 93 odstotkov, v radovljiški za 77,5 odstotka, v škofjeloški za 30,5 odstotka, v tržiški za 28 odstotkov in v kranjski za 21 odstotkov. Vzrokov, da so stroški skoraj še enkrat presegli planiranih 3 milijone novih din za zdravilišča, je prav gotovo več: poleg vseh bolnikov, ki jim po indikaciji gre tudi zdraviliško zdravljenje, so na stroške zdravstvene skupnosti bili v zdraviliščih tudi drugi ne najbolj nujni primeri, taki bolniki, katerim se zdravljenje v zdraviliščih le priporoča.

»Omejitev sredstev za zdraviliška zdravljenja v gorenjski regiji pomeni,« nam je povedal **dr. Drago Petrič**, predsednik regijske komisije za zdraviliško zdravljenje, **»da je sredstev, ki so omejena na lansko planirano, ne pa porabljeno vsoto, za okoli 600 zavarovancev. To pa so vsi, ki jim je zdravljenje nujno potrebno, vsa priporočljiva zdravljenja pa bodo seveda letos morala odpasti. Regijska komisija, ki jo sestavljajo zdravniki iz vseh petih občin, se ravna po pravilniku o pogojih za pošiljanje zavarovanih oseb v naravna zdravilišča, ki velja za vso republiko, sprejela pa ga je tudi gorenjska zdravstvena skupnost. Kot se je izkazalo v prvih petih letošnjih mesecih, vsota, ki jo je skupnost namenila za zdravilišča, zadošča, ker se komisija dosledno ravna po pravilniku. Komisija, ki se sestane enkrat na mesec, se vsakič srečа s kakimi 150 predlogi zdravnikov za zdravljenje v zdraviliščih, izbrati pa je možno le kakih 50, ki ustrezajo zahtevam pravilnika. Taka množica zdravniških predlogov samo kaže, da zdravniki popuščajo zavarovancem, ki bi sicer radi v zdravilišče zaradi zdravstvenih težav, toda le-te niso nujne. Trenutno je število zdravljenj nekoliko nad planom, ker je komisija prav sedaj odobrila zdravljenje v zdraviliščih 90 otrokom iz gorenjske regije, ki trpe za hudo obliko astme.«**

Pravilnik namreč dovoljuje zdraviliško zdravljenje le za to obliko astme — astme v mladosti, medtem ko druge oblike astme kot tudi kronični bronhitis za zdravljenje v zdraviliščih po tem pravilniku ne pride v poštev. Posebno hude primere astme pa komisija upošteva. V pravilniku tudi ni vrste obolenj, za katere sicer specialisti priporočajo tudi zdraviliško zdravljenje: tako ni zajetih ledvičnih obolenj in ne srčnih, z izjemo srčnega infarkta pa še to takoj po bolnišničnem zdravljenju ter po večjih operacijah srca in ožilja. Vsakemu operativnemu posegu prav tako ne sledi zdraviliško zdravljenje, četudi gre za operacije želodca ali recimo ginekološke operacije. Pravilnik pa dovoljuje klimatsko zdravljenje po teh operacijah, če je prišlo do pooperativnih funkcionalnih motenj v organizmu.

Praktično torej ne gre za nikakršno omejevanje, pač pa varovancem pripada zdraviliško zdravljenje le po indikacijah, ki jih vsebuje omenjeni pravilnik. Sredstva za zdraviliško zdravljenje pa se letos delijo po občinskih zdravstvenih skupnostih, ki bodo same pokrivale primanjkljaj, če bodo dodeljena sredstva presegla. Posebno občine, ki so lani dokaj visoko presegle planirano postavko zdraviliškega zdravljenja, seveda letos to »omejevanje« bolj občutijo. Po zagotovilu komisije pa ni bojazni, da bi bili zavarovanci, nujno potrebni zdraviliškega zdravljenja, zaradi tega letos kaj prikrajšani v svojih pravicah.

L. M.

Osrednja proslava bo v Ljubljani

V Sloveniji in drugod po Jugoslaviji že več let zapored praznujemo 27. junij kot dan samoupravljavcev. Za letošnje praznovanje predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije predlaga naj bo delavno.

Poteka naj v znamenju sedanje množične samoupravne in politične aktivnosti, ki smo jo razvili zlasti v zvezi z javno razpravo o osnutku zakona o združenem delu. Praznovanje dneva samoupravljavcev naj pomeni pregled doseženih samoupravnih uspehov v organizacijah združenega dela, krajevnih skupnostih in drugih oblikah družbene organiziranosti: kako odločamo, kako gospodarimo, kako napredujemo, kako premagujemo težave in odpravljamo slabosti in pomanjkljivosti. Praznovanje dneva samoupravljavcev naj bo tudi pobuda, da bi se še odločneje in v vseh celicah in na vseh ravneh družbe lotevali izpolnjevanja samoupravljanja v vseh njegovih sestavinah in po napotkih iz zakona o združenem delu in po ustreznih sklepih zveze komunistov, sindikatov in drugih organizacij.

Osrednja proslava ob dnevu samoupravljavcev bo 25. junija v Ljubljani. Pripravljata pa jo republiški svet Zveze sindikatov in skupščina SR Slovenije. Za republiško proslavo bodo v vsaki občini izvolili tričlansko delegacijo, v kateri bodo predsednik ali predsednica dveh najbolj uspešnih delavskih svetov ali organov samoupravne delavske kontrole in predsednik ali predsednica enega najboljših svetov krajevne skupnosti. Delegacijo bosta izvolila predsedstvo občinskega sveta Zveze sindikatov in izvršni odbor kluba samoupravljavcev. L. B.

Pobratimi v Kamniku

Prve dni septembra bo v Kamniku sestanek aktivov ravnateljev osnovnih šol pobratenih mest Slavonske Požege in Kamnika. Razpravljali bodo tudi o šolskih razmerah v obeh občinah in si izmenjali izkušnje pri prosvetnem delu. -a

Almanah skupščine občine

Škofja Loka — Občinska skupščina je pripravila statistični priročnik s pestro in izbrano vsebino in je namenjen vsem delovnim ljudem in občanom, predvsem pa tistim, ki so s svojim delom in z delom v samoupravnih organih, družbenopolitičnih organizacijah ter društvih tudi sami aktivni ustvarjalci razvoja in usmerjevalci politike občine. Informativna publikacija bo koristna predvsem tudi za načrtovanje, saj jo bodo s pridom lahko uporabili vsi načrtovalci srednjeročnega razvoja. Na osnovi kazalcev preteklih let bo zanesljiveje predvideti problematiko in razvoj prihodnjih let tako v organizacijah združenega dela, krajevnih in drugih skupnostih.

Almanah skupščine občine Škofja Loka je posnemanja vredna publikacija, skrbno izbrana in tehtna vsebina pa mu daje pravo veljavo in vsestransko uporabnost. D. S.

Kranjski Tekstilindus v novih pogojih gospodarjenja

Polna skladišča in slabe cene

V Jugoslaviji bi se morali trdneje držati dogovora, da ne kaže graditi novih tekstilnih tovarn, ker že zmogljivosti sedanjih presegajo porabo

Kranj – Na konferenci osnovne organizacije Zveze komunistov v kranjskem Tekstilindusu, ki je bila v torek, 8. junija, so razpravljali o položaju organizacije združenega dela po sprejetju zakona o zagotovitvi plačil med uporabniki družbenih sredstev. Ugotovili so, da je zakon prinesel red v denarne odnose, hkrati pa je vplival na povečevanje zalog, povzročil manjši odkup in marsikje tudi okrnjeno proizvodnjo. To velja predvsem za predelovalno industrijo, še posebej pa za tekstil. Trgovina ima prepičla sredstva, da bi odkupila proizvodnjo (po nekaterih podatkih je na voljo le 43 odstotkov potrebnega denarja), minevajo pa tudi časi, ko je obračala sredstva dobaviteljev. Banke imajo po doslej zbranih podatkih denarja dovolj, vendar se ga trgovina zaradi obresti brani.

V Tekstilindusu ugotavljajo počasno rast proizvodnje. V celoti vzeto je v primerjavi z lanskimi prvimi petimi meseci porasla za 2 odstotka. Podatek sicer ni preveč ohrabrujoč, vendar vzpodbuden ob dejstvu, da nekatere tekstilne tovarne proizvodnjo omejujejo. Letošnji petmesečni plan je predvideval izdelavo 11,214.000 metrov blaga, v Tekstilindusu pa so jih naredili dobrih 200.000 metrov več. Slabše je pri prodaji. Po metrih letošnja lansko presega, kar velja posebej pri izvozu, vendar ne prinaša pričakovanega denarja. Izpad je prisoten na domačem trgu, kar v Tekstilindusu pripisujejo tudi novemu zakonu o plačevanju. Načrtovana realizacija bi morala prinesti 26 starih milijard dinarjev, v resnici pa se jih je nabralo 17, kar pomeni 64,7-odstotno realizacijo. Letošnji maj je bil sicer boljši od lanskega, april pa tako slab, da ga zgodovina Tekstilindusa ne pomni! Organizacija združenega dela uveljavlja izvoz, vendar so ob slabih in zamrznjenih domačih cenah tekstila in tekstilnih izdelkov izvozne še slabše, in sicer po izračunu Tekstilindusa za 36 odstotkov. Podatki pa ne pomenijo odpovedi izvozu. Kranjski tekstilci ga bodo skušali obdržati, saj so devize še kako dragocene pri uvozu surovin in uresničevanju predpisov o vezavi uvoza na izvoz. Slabo dosežene cene, Združenje slovenskih temeljnih organizacij tekstilne industrije predlaga sprostitev, ne pa divjanje (!), so torej precej prispevale k ne preveč rožnatemu položaju tekstilne industrije. V Tekstilindusu so zračunali, da letos planirane cene dosegajo le s pičlimi 90 odstotki! Ob ponehavanju recesije na domačem in svetovnem trgu in ukrepih za še boljšo prodajo, ki so jih sprejeli v organizaciji združenega dela, upajo v Tekstilindusu na boljše čase.

V skladiščih se zaloge kopičijo, kar ni značilno le za Tekstilindus, temveč tudi za mnoge druge organizacije združenega dela. Konec lanskega maja je bilo v Tekstilindusovem skladišču 5 milijonov metrov blaga, kar je tudi že bilo pretirano, konec letošnjega maja pa so metri presegli 8 milijonov, kar predstavlja 37,6-odstotno povečanje. Trgovina nima denarja, manjša pa se tudi kupna moč ljudi. Tekstil je pogosto prvi, ki se mu ljudje odpovedujejo ali ga kupujejo v manjših količinah.

Komunisti Tekstilindusa so na konferenci priporočili predvsem polno izkoriščenost predilnice, ki je po zadnji modernizaciji med najsodobnejšimi v državi. Ob polni izkoriščenosti in troizmenskemu delu bi lahko proizvedli veliko več preje, ukinili uvoz, ki dosega 500 ali celo 600 ton, in jo ponudili tudi drugim tekstilcem v državi. Opozorili so tudi na spoštovanje dogovora, da v Jugoslaviji ne kaže več graditi novih tekstilnih tovarn, ker že sedanja ponudba presega prodajo!

J. Košnjek

Jesenice – *V Plavškem Rovtu nad Jesenicami se je na odseku začela cesta nagibati in vdirati v strmo pobočje, zato so jo začeli obnavljati in graditi oporni zid. (ds) – Foto: D. Sedej*

Neodločnost pred poklicem

Ena od oblik poklicnega usmerjanja je tudi anketa ob začetku šolskega leta, s katero zaključujoča generacija učencev osnovne šole odgovori na vprašanje o svoji bodoči poklicni poti. Po izkušnjah iz preteklih let je služba poklicnega usmerjanja Skupnosti za zaposlovanje Kranj ugotovila, da je med učenci gorenjskih osmošolcev vedno dokaj velik odstotek neodločnežev; od 5 do 10 odstotkov učencev namreč ne ve odgovoriti, ali bodo nadaljevali šolanje na srednjih šolah, ali bodo šli v uk ali se bodo morda takoj vključili v združeno delo. Visok odstotek bi bil bolj razumljiv, če bi učence sploh ne pripravljali v zadnjih letih obveznega šolanja na to, da bo treba kmalu razmisliti o bodočem šolanju. Vendar pa kaže, da je neodločnežev toliko kljub razgovorom o možnih vključitvah po osemletki, kljub gradivu, ki jih seznanja s poklici in drugim oblikam poklicnega usmerjanja.

Psihologinjo Anico Robičevo, sodelavko skupnosti za zaposlovanje Kranj, so zanimali vzroki neodločnosti radovljiških učencev. Podrobneje je analizirala odgovore o poklicnih željah, ne namerah skupine osmošolcev, ki so zaključili šolanje lani in pa leto poprej. Prvo leto je bilo v izvedeni anketi 6,5 neodločenih, leto kasneje pa 4 odstotke. Skoraj 40 odstotkov učencev je omenjalo poklice, za katere bi bilo potrebno najprej šolanje na gimnaziji, 33 odstotkov pa na srednjih šolah. To po drugi strani tudi pomeni, če gledamo šolanje na gimnaziji, odmik poklicne odločitve še za štiri leta, saj gimnazija ne usposablja za noben poklic. Iz izkušenj pa ni neodločnost učencev, ki tako prestavljajo svoje odločitve, nič manjša tudi po zaključeni gimnaziji.

Obe skupini učencev so tudi kasneje, ko [illegible] vključili v nadaljnje šolanje, [illegible] anketo povprašali o morebitnih ovirah, ki so jih imeli pri vključevanju. Med tem ko se je predlanska skupina učencev, ki smo jih označili kot neodločene, po osemletki vključila dokaj v skladu s poklicnimi željami, pa je skupina iz lanskega leta v anketi zapisane želje uresničila v nižjem odstotku kot prejšnja skupina. Razlog bi lahko iskali v neskladju med sposobnostmi in izbiro šole: to pomeni, da so preveč prevladale ambicije učencev, čeprav so starši sami njihove sposobnosti realnejše ocenili in torej predlagali lažje poti v poklic. Tu je morda treba iskati razlog za neodločnost učencev: nihajo namreč med predstavo o svojih sposobnostih in zahtevami, ki jih postavljajo dosti bolj realni starši.

Seveda pa ni nujno, da neodločnost izvira iz takega razmerja med starši in otroki, lahko je tudi obratno: ambiciozni starši navadno precenjujejo sposobnosti svojih otrok in jih silijo v šole, ki jih ti le s težavo zmorejo ali pa sploh ne. Najvažnejša je torej realna presoja otrokovih sposobnosti, ki ob poznavanju zahtevnosti šol in kasnejšega poklica omogoča učencu najkrajše in najlažje vključevanje v samostojno življenje.

V Tržiču neprodana stanovanja

Tržič – Podpisnice sporazuma o razporejanju, izločanju in vročanju sredstev za stanovanjsko gradnjo so se zavezale, da bodo odvajale za organizirano blokovno gradnjo najmanj 50 odstotkov za stanovanjsko gradnjo izločenih sredstev. Vendar se tega dogovora tržiško združeno delo ne drži, kar ogroža uresničitev letošnjega in srednjeročnega programa stanovanjske graditve. Oba predvidevata letno zgraditev 50 do 55 stanovanj v usmerjeni blokovni gradnji. 55 stanovanj bo Splošno gradbeno podjetje Tržič zgradilo tudi letos. Žal je je odkupljenih le 22 (20 solidarnostni sklad, 2 pa SGP Tržič), 33 stanovanj v skupni vrednosti 14 milijonov dinarjev pa še čaka kupce. Večina je trisobnih. Letos po sodbi Gradbenega podjetja problema ni mogoče rešiti, prihodnje leto pa se mora položaj zaradi doslednejšega spoštovanja dogovora zboljšati. Tudi na račun manjših posojil za zasebno gradnjo in upoštevanja dogovora bi bilo mogoče odkupiti vsaj 45 stanovanj letno. Na ta problem kaže še posebej opozarjati pri razpravah o zaključnih računih TOZD, sicer utegne biti že leta 1978 stanovanjska politika v tržiški občini v hudih škripcih.

M. Krsnik

Odločno na samoupravno pot

Vse želje in interesi ob prihodnji urbanistični politiki Selške doline naj bi bili odsev široke javne razprave, po kateri naj bi ob dogovarjanju in usklajevanju stališč našli najboj ustrezno rešitev

Škofja Loka – Že pred leti so v občini sprejeli zadnji zazidalni načrt za območje Selške doline, od tedaj dalje pa je urbanistična ureditev in zasnova doline negotova. Želji organizacij združenega dela in posameznih zasebnih graditeljev, ki bi radi s privarčevanim stanovanjskim dinarjem čimprej gradili, se je odločno uprla kmetijsko zemljiška skupnost in posamezni kmetijski proizvajalci. Prihajalo je do polemičnih razprav o gradnji na razpoložljivih kmetijskih zemljiščih na 15 hektarih Rudenskega polja. Kmetijsko zemljiška skupnost hoče ohraniti zemljišča, organizacije pa se sprašujejo, kako bo v prihodnje z razvojem Železnikov, kako obdržati dva tisoč zaposlenih v dolini. Spori so ostali, Selška dolina danes nima urbanističnega reda, pojavljajo se črne gradnje, ljudje odhajajo, prihaja do nevzdržnih problemov.

Avtoritativno soditi, se ogreti le za eno stran, priporočiti kompromise ali celo kar obiti nedvomno pereč problem doline? Ničesar od tega, ker nimamo pravice biti neobjektivni, površni opazovalci ali bojazljivi molčečneži. Neumestno in skrajno neodgovorno bi se bilo opredeljevati, kajti pred vsemi, ki so kakorkoli že soudeleženi ob »problemih doline«, je še vedno pot, na katero organizirano prav vsi še niso krenili. Pred njimi je kar najbolj demokratična pot samoupravnega dogovarjanja in usklajevanja, sporazumevanja njih samih, ki so življenjsko vezani na prostor Selške doline. Prihodnja urbanistična zasnova ali zazidalni načrti nikakor niso domena občinske skupščine, zemljiške skupnosti ali posameznikov, temveč rezultat široke javne razprave vseh delovnih ljudi in občanov, ki v Selški dolini delajo in žive. Želje in interesi se rode, usklajujejo in uresničujejo v družbeni skupnosti, v krajevnih in drugih skupnostih, ki imajo svojo veljavo moč in pomen.

Ne le krajevna skupnost Železniki, ki je že organizirala širok posvet z nekaj trdnimi sklepi, ne le izvršni svet občine, ki se ne oklepa le nekaterih stališč in sklepov, ampak si želi še širše javne razprave in pripomb, tudi krajevne skupnosti Rudno, Selca in Dražgoše ter druge naj bi uresničevale samoupravni položaj in vlogo delovnih ljudi in občanov, razpravljale in prispevale svoje veljavno stališče. Ponovna razprava naj bi zajela tudi vse ostale interesne skupnosti v občini, vključno seveda z zemljiško skupnostjo; novelacija urbanističnega načrta Selške doline, ponovna ocena urbanistične dokumentacije, ustanovitev komisije, ki naj bi razpravo objektivno spremljala in ocenjevala. Skratka, pomembna in odločilna naj bo le pot samoupravnega dogovarjanja, usklajevanja in odločanja.

Razprava, doslej več ali manj enostranska in premalo široka, bi morala potekati v več smereh, vanjo bi se morale kar najbolj aktivno vključevati krajevne organizacije SZDL, predvsem v »prizadetih« krajevnih skupnostih, organi samoupravljanja v njih, saj bo le tako po kar najbolj demokratični poti aktivno vključenih kar največ občanov in delovnih ljudi. S strokovnimi ocenami, sprejemljivimi stališči in umestnimi pripombami se bo izoblikovala ne enostranska, temveč samoupravna in demokratična rešitev.

Karkoli že naj bi pokazala in izkazala javna razprava, organizirana mora biti, po resnični samoupravni poti mora končno že kreniti. Samo in le delovni ljudje in vsi občani Selške doline imajo pravico in dolžnost, da odločajo o svoji nadaljnji usodi, da si po svoje, a v skladu z našimi družbenimi smernicami kroje svoj boljši jutrišnji dan.

D. Sedej

Osnutek zakona o združenem delu

Združevanje kmetov

Pri obravnavi osnutka Zakona o združenem delu je posebna pozornost namenjena posameznim skupinam delovnih ljudi, ki sodelujejo v združenem delu.

Za področje kmetijstva osnutek zakona nadaljuje z razvojem ustavnih načel, da se osebno delo povezuje z združenim delom. Kmetijstvo ima za našo družbo poseben pomen glede na stanje in razvoj in zakon predvideva ureditev odnosov z združevanjem v kmetijske zadruge.

Zakon loči tri oblike sodelovanja kmetov, in to:
– združene kmete,
– temeljno organizacijo kooperantov,
– pogodbeni odnos med zadrugo in kmeti proizvajalci.

A. Združeni kmetje

Zakon predvideva, da lahko kmetje združujejo svoje delo, kmetijsko zemljišče in druga sredstva med seboj in z delom delavcev in družbenimi sredstvi, in to v kmetijske zadruge ali druge oblike združevanja.

Kmetje v kmetijski zadrugi, ki jih zakon imenuje »združeni kmetje«, skupaj z delavci v zadrugi enakopravno opravljajo delo in poslovanje zadruge, urejajo medsebojna razmerja pri delu ter pridobivanju in delitvi dohodka.

Zakon prinaša torej bistveno drugačno zvezo med kmetom in kmetijsko zadrugo zaradi naslednjih osnov:
– osnova za vključitev je združevanje kmetijskih zemljišč in delovnih sredstev;
– Združenje z zadrugo nastane na osnovi samoupravnega sporazuma (doslej s pogodbo).

Sporazum vsebuje:

- imena ustanoviteljev,
- podatke o zadrugi in dejavnosti,
- delovno področje in odgovornost organov upravljanja,
- ekonomske odnose med kmeti,
- podatke o statutu,
- o prenehanju zadruge.

– Združeni kmetje imajo načeloma enak položaj, pravice in obveznosti kot delavci zadruge.
– Kmet obdrži lastninsko pravico na zemljišču, ki ga je združil.
– Z dohodkom kmetijske zadruge gospodarijo združeni kmetje in delavci.
– Združenim kmetom pripada del čistega dohodka zadruge v sorazmerju s prispevkom, ki so ga dali s svojim osebnim delom in z združitvijo zemljišča ali drugih sredstev. Osnove za pridobitev čistega dohodka so:

- obseg dela v zasebni ali skupni kmetijski proizvodnji,
- skupna nabava in uporaba kmetijske opreme in orodja,
- skupna graditev kmetijskih objektov in njihova uporaba,
- skupna prodaja kmetijskih proizvodov.

– Sredstva skladov se uporabijo za ustvarjanje ugodnejših pogojev združenih kmetov in razširitev in napredek kmetijske dejavnosti.

B. Temeljna organizacija kooperantov

Kmetje imajo pravico sami ali skupaj z drugimi delavci v kmetijski zadrugi ustanoviti temeljno organizacijo kooperantov. S samoupravnim sporazumom se ne sme omejiti pristopa novih članov.

Temeljna organizacija kooperantov sodeluje z drugimi TOZD v kmetijski zadrugi.

Združeni kmetje in delavci v temeljni organizaciji kooperantov enakopravno odločajo o
– medsebojnem sodelovanju,
– rezultatih skupnega poslovanja,
– delitvi skupaj ustvarjenega dohodka.

Kolikor ni pogojev za organizacijo temeljne organizacije kooperantov, lahko zadruga sklepa pogodbe o trajnejšem sodelovanju neposredno s posameznimi kmeti.

C. Pogodbeno sodelovanje

Kmetje, ki trajneje ali začasno sodelujejo s kmetijsko zadrugo, uresničujejo svoje pravice do zadruge v skladu s sporazumom o ustanovitvi zadruge.

Razmerje med zadrugo in kmetom se ureja s pogodbo.

Iz navedenega lahko ugotovimo, da je na področju kmetijstva zakon jasno določil bodoče oblike združevanja kmetov. Osnutek zakona jasno opredeljuje pravice in obveznosti kmetov.

V času uresničevanja ustavnih določil pa nas čaka prav na področju kmetijstva velika naloga organiziranja kmetov po načelih, kot jih določata ustava in zakon. V dosedanji praksi namreč nimamo kmetov zadružnikov, ki bi z zadrugo sodelovali pri ustvarjenem dohodku in obenem sprejemanju rizika.

Odnos kmeta do zadruge je drugačen kot odnos delovne organizacije ali delavca v zadrugi. Kmetje (združeni kmetje) in delavci, ki združujejo delo v zadrugi, bodo odslej imeli skupni interes za čimboljše delovanje zadruge, ker bo s tem zagotovljen tudi njihov družbeni in socialni položaj.

Organiziranje kmetijstva po načelih, kot to predvideva zakon, bo omogočilo izboljšanje kmetijske dejavnosti, ker bodo združeni kmetje izenačeni z delavci (socialno, zdravstveno in pokojninsko zavarovanje, izobraževanje ipd.), kar doslej ni bilo v celoti izvedeno, čeprav so se zahteve o tem že pojavljale.

Želimo, da v razpravi tudi kmetje dajo svoj aktiven prispevek s predlogi za nove rešitve.

Nace Pavlin

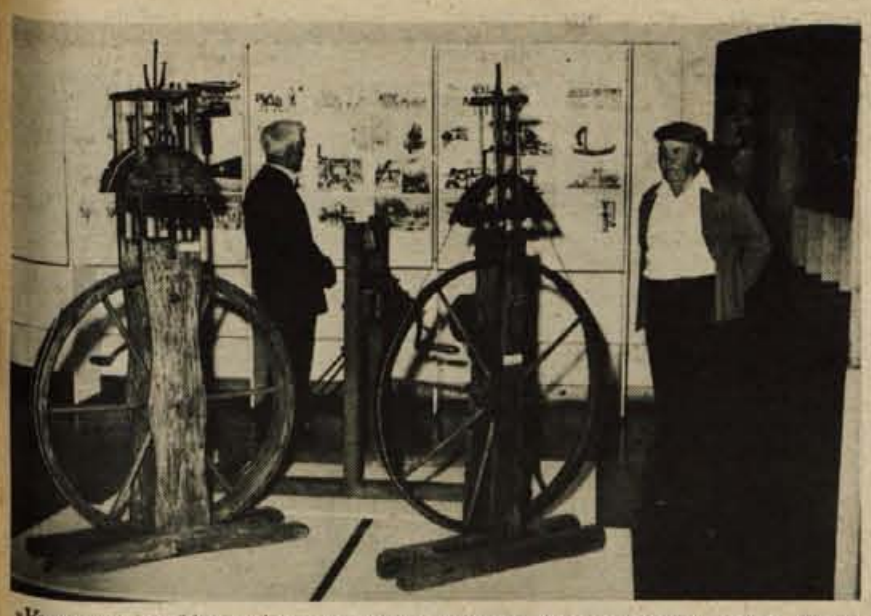

»Vrvarstvo na Slovenskem« je naslov razstave, ki so jo odprli v petek, 11. junija, v galerijskih prostorih Mestne hiše v Kranju. Zanimivo razstavo sta pripravila Gorenjski muzej iz Kranja in Tehnični muzej Slovenije. (jk) — Foto: F. Perdan

Naložbe v petih letih

Jesenice — Samoupravni sporazum o temeljih plana razvoja kulturne skupnosti Jesenice v naslednjem srednjeročnem obdobju predvideva v okviru investicijske dejavnosti adaptacijo Titovega doma, likovno galerijo in muzej delavskega gibanja v Kosovi graščini, adaptacijo kulturnega doma na Breznici, knjižnico na Blejski Dobravi ter v Kranjski gori.

V načrtu so predvidevali sporazumevanje z ljubljansko in gorenjsko regijo o skupnih obvezah za spomeniško varstvo in muzej delavskega. gibanja. Ves program kulturne dejavnosti in naložb znaša 20 milijonov dinarjev. Poleg tega predvidevajo združevanje sredstev za srednjeročni program kulturne skupnosti Slovenije po prispevnih stopnjah še dodatnih 19 milijonov dinarjev. Prispevne stopnje za občinsko in republiško kulturno skupnost se bodo sprejemale vsako leto. Skupni program bo po tem sporazumu znašal 40 milijonov 700.000 dinarjev.

Ko so v jeseniški Železarni razpravljali o programu kulturne skupnosti, so menili, da plan temelji sicer na realnih osnovah sredstev, združenih po prispevni stopnji, vendar pa bi morali vključiti tudi program nadaljnje sanacije delavskega doma. -ds

Uspel koncert na Bledu

Bled — Že v petkovi številki Glasa smo zapisali, da so bili pred kratkim v gosteh pri pihalnem orkestru Jeseniški železarji godbeniki iz avstrijskega kraja Wimpassing, ki leži blizu Dunaja. Pihalni orkester Jeseniški železarji, ki v letošnji turistični sezoni redno nastopa tudi na Bledu, pa je v soboto, 12. junija, ob 17. uri svoj redni nastop na Bledu odstopil avstrijskim godbenikom. 45 godbenikov, od katerih je bila več kot polovica stara od 12 do 18 let, je z zelo zahtevnim in kvalitetnim programom nastopilo v Zdraviliškem parku. Po mnenju strokovnjakov, ki so prav tako sodelovali na njihovem nastopu, so godbeniki pri izvajanju vseh skladb pokazali izredno kvaliteto. Zanimivo pri tem pa je, da so vsi godbeniki doma iz mesteca, ki ima le okrog 2000 prebivalcev. Poleg orkestra, ki je nastopil na Jesenicah in na Bledu, pa imajo v Wimpassingu še en pihalni orkester, ki ga sestavljajo učenci glasbene šole stari od 8 do 14 let. A. Ž.

Gorenjski muzej v Kranju

V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, etnološka, kulturnozgodovinska in umetnostnozgodovinska zbirka. V galeriji v isti stavbi je odprta razstava Vrvarstvo na Slovenskem, ki jo je posredoval Tehniški muzej Slovenije v Ljubljani, v 2. nadstropju Mestne hiše pa si lahko ogledate etnološko razstavo Kmečko gospodarstvo v dolini.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej. V galeriji iste stavbe pa razstavlja trojica umetnikov iz grupe Junij: japonski kipar Kazuo Kitajima, ameriški grafik Alan Sundberg in češki slikar Vlasta Zábransky.

V baročni stavbi v Tavčarjevi 43 je na ogled stalna zbirka Narodnoosvobodilna borba na Gorenjskem, republiška stalna zbirka Slovenka v revoluciji, v galerijskem prostoru iste stavbe pa si lahko ogledate razstavo Partizanska grafika, ki jo je posredoval Muzej ljudske revolucije Slovenije v Ljubljani.

Razstavne zbirke oz. razstave so odprte vsak dan razen ponedeljka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure.

Odbor za medsebojna razmerja v združenem delu SRS skupne službe pri

SGP Projekt Kranj

razglaša prosto delovno mesto:

samostojnega obračunovalca OD

Pogoj: srednja strokovna izobrazba, Ekonomska srednja šola, nad 3 leta delovnih izkušenj.

Razpis velja 8 dni po objavi. Pismene prošnje z dokazili o strokovnosti sprejema kadrovsko socialna služba SGP Projekt Kranj, Nazorjeva 1.

Vzgojno varstveni zavod, Kranj
Cesta Staneta Žagarja 19

objavlja štiri prosta delovna mesta

varuhinj

Pogoji:
- dokončana osemletka
- starost 17 let
- vpis v šolo za varuhinje
- delovno razmerje za določen čas
- deljen delovni čas
- stanovanje v Kranju

Prijave pošljite v 15 dneh na upravo Vzgojno varstveni zavod Kranj, Cesta Staneta Žagarja 19.

Mladi na koncertnem odru

Glasba si je utrla pot na koncertne odre že pred prvo svetovno vojno, ko je bila ustanovljena glasbena šola. Instrumentalisti so vsa leta nastopali na samostojnih koncertih ali pa sodelovali z recitatorji in igralci-amaterji. Njihovo delo so vodili pedagogi, ki so dali skladbam dokončno obliko in umetniški izraz.

V letošnjem letu so učenci in učitelji Glasbene šole v Kranju navezali še tesnejše stike s slavisti na osnovnih šolah, kar je rodilo lepe uspehe. Znano je, da se glasba lepo ujema s poezijo. Na Jenkovi proslavi v Cerkljah je pela samospeve prof. Sabira Hajdarević, na Prešernovi proslavi, ki je bila zelo prisrčna, so nastopili učenci Glasbene šole, Prešernove pesmi pa so recitirali učenci OŠ France Prešeren.

Manj izkušenj imamo z literarnimi večeri, kjer se glasba druži s prozo. Da je glasba dober povezovalec med Cankarjevimi stvaritvami, se je izkazalo na Cankarjevi proslavi v Velenju, kjer so literarni del pripravili učenci OŠ Lucijan Seljak, glasbene točke pa učenci Glasbene šole Kranj.

Samostojen nastop so pripravili učenci harmonike in kitare za Ekonomsko-administrativni šolski center v Kranju. S tem nastopom sta obe šoli počastili praznik prvega maja.

Šola se je udeležila srečanja glasbenih šol Gorenjske, o katerem smo že poročali.

Harmonikarski orkester, kvintet in dva solista so se udeležili XIII. srečanja harmonikarskih orkestrov v Pulju. Srečanje je potekalo v obliki tekmovanja, na katerem je Miro Ambrožič prejel tretjo nagrado. To je za Glasbeno šolo Kranj veliko priznanje, saj si koncertno igranje harmonike šele utira pot med ostale instrumente. Celotni program za tekmovanje v Pulju smo slišali tudi na domačem odru, pridružile so se še plesalke predšolskega oddelka iz Kranja. Po uspehu v Pulju smo slišali še tri učence, in sicer Tomaža Krišlja, Draga Perka in Mira Ambrožiča, ki so izvedli izpitni program pred občinstvom.

Javno so opravile izpit še pianistka Marta Klanjšek in Polona Žgajnar in kitaristka Nataša Sušnik. Vse javne izpite je občinstvo sprejelo z odobravanjem in s tem dalo priznanje pedagogom, ki so učence pripravili (Jasna Kalan, Lučka Tičar).

Celovečerni program je pripravil baritonist Jože Močnik, ki je zaključil študij solopetja pri prof. Sabiri Hajdarević. Pel je samospeve vseh stilnih obdobij in pokazal presenetljiv uspeh, ki smo ga lahko veseli. Glasbena šola je povabila k sodelovanju nekdanje učence, ki se šolajo na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Povabilu sta se odzvala pianistka Jasmina Pogačnik in baritonist Miha Plajbes. Za njun nastop je vladalo veliko zanimanje, oba mlada koncertanta pa občinstva nista razočarala. Tudi violinistka Vera Belič je pred sprejemnimi izpiti predstavila svoj instrument polni dvorani poslušalcev. Pri klavirju je bila prof. Marja Grčman-Hude, ki je letos zelo uspešno vodila oddelek za harmoniko.

Pedagogi Glasbene šole so se zanimali tudi za delo pedagogov na osnovnih šolah. Kot korepetitorji so sodelovali na občinski reviji mladinskih pevskih zborov. Med zbori je otroški zbor OŠ France Prešeren pod vodstvom Anice Pajkič nastopil na V. republiški reviji mladinskih zborov v Zagorju.

Slike, ki krase sicer pusto dvorano Glasbene šole, so izdelek mladih likovnikov iz OŠ Simon Jenko. Ob otvoritvi razstave je bil koncert, ki so ga izvedli flavtistka Maja Gogala, doc. Boris Čampa, prof. Janja Zupančič, baritonist Stane Vidmar in pianistka Sabira Hajdarević.

Ko je koncertna poslovalnica Kranj povabila k sodelovanju soliste in trobilni kvintet Slovenske filharmonije, je tudi Glasbena šola organizirala dva nastopa tega priznanega ansambla in s tem navdušila mladino za učenje prepotrebnih instrumentov, brez katerih si nadaljnjega obstoja profesionalnih orkestrov ne moremo misliti.

Brez sodelovanja vseh za glasbeno vzgojo zainteresiranih ustanov ne bo uspeha in napredka. Letošnje šolsko leto je nakazalo pot, ki jo bo Glasbena šola Kranj nadaljevala.

L. Kunst Dolgan

Odbor za medsebojna razmerja pri

Živinorejsko veterinarskem zavodu Gorenjske
Kranj, Iva Slavca 1

razpisuje prosto delovno mesto

veterinarja za območje občine Škofja Loka

Pogoji za sprejem: diplomirani veterinar z vozniškim dovoljenjem B kategorije;
Poseben pogoj: 3-mesečno poskusno delo;
Stanovanja ni, razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

V tržiški galeriji praznujejo 10-letnico pobratenja s St. Marie aux Mines

Te dni sprejema Tržič v goste zastopnike iz francoskega mesta St. Marie aux Mines, ki prihajajo k nam praznovat deseto obletnico pobratenja obeh mest. V počastitev tega dogodka je tržiška galerija pripravila razstavo reprodukcij francoskih slikarjev, ki nam jo je posredoval Francoski kulturni center v Ljubljani.

Razstava obsega trideset reprodukcij petnajstih svetovnoznanih francoskih avtorjev, odličnih predstavnikov francoskega slikarstva od začetka 19. stoletja do naših dni, od Jeana B. Corota, predhodnika impresionistov do Pabla Picassa, ki je umrl pred tremi leti. Iz vmesnega obdobja so predstavljeni Georges Braque, Paul Cezanne, Edgar Degas, Andreé Derain, Kees van Dongen, Raoul Dufy, Paul Gauguin, Vincent van Gogh, Amadeo Modigliani, Camille Pissarro, Auguste Renoir, Georges Rouault in Maurice Vlaminck. Sama znana imena, katerih dela spadajo med vrhunske dosežke slikarske umetnosti.

Čeprav seveda vtisi, ki jih nudijo reprodukcije, nikoli ne dosezajo učinkov originalnih del, vendar na razstavi lahko z užitkom podoživljamo dela tako neposrednih predhodnikov impresionistov kot impresionistov in njihovih sodobnikov, pa tudi fauvistov in kubistov ter drugih zastopnikov francoskega slikarstva.

Razstavo bodo odprli v soboto, 26. junija, ob 18. uri s koncertom del francoskih skladateljev. Nastopila bosta naša odlična poustvarjalca pianist Aci Bertoncelj in violončelist Ciril Škerjanec. Tako bo ta francoski kulturni večer v tržiški galeriji za mesto pod Karavankami kar pomembni kulturni dogodek.

Razstava bo odprta do 19. julija.

S. R.

Ivan Jan

Gorenjski odred in pomembni mejniki v njegovem delovanju

Pred proslavljanjem prvega »dneva gorenjskega odreda«

(Nadaljevanje iz petkove številke)

S tem so partizani gorenjskega odreda pretrgali glavno prevozno arterijo, ki je povezovala Avstrijo z ostalimi deli Jugoslavije, Balkana in z Italijo. Na kraj dotlej največje in najpomembnejše diverzantske akcije na Gorenjskem je prišel iz Berlina celo generaloberst SS Kurt Daluege, komandant redarstvene policije Hitlerjevega rajha, z njim pa še dva SS generala: Erwin Rösener in Karel Brenner. Udarec je bil tako hud, da cele tri tedne tam čez ni bilo prometa in da so potniki morali zato prestopati. V svoji nemoči in da bi prestrašili prebivalstvo ter jih trgali od partizanov, so 1. julija na kraj diverzije v Mostah pripeljali iz begunjskih zaporov 29 talcev ter jih ustrelili. Eden izmed njih — Karel Perdih-Žar pa je z morišča pobegnil in se priključil partizanom.

Ta in številne druge akcije gorenjskih partizanov so okupatorja prisilile, da je pripravil že omenjeno silovito ofenzivo. Nemci so jo uprizorili v sodelovanju z Italijani v »Ljubljanski pokrajini«. To poletje je zato šlo za vse: za zadušitev ali obstoj partizanstva in narodnoosvobodilnega gibanja sploh. Žrtve so bile zaradi nemške silovite premoči velike in vrzeli med partizani hude, vendar tudi poslej partizani Gorenjske niso zapustili. Na jesen 1942 so se gorenjski partizani spet uredili in na prelomu leta spet doživeli reorganizacijo.

•••

Medtem ko je bil z reorganizacijo partizanske vojske kokrški odred konec decembra 1942 in v začetku januarja 1943 ukinjen, je gorenjski odred prevzel tudi večino prejšnjega operativnega območja kokrškega odreda. Tako je poslej na Gorenjskem samo gorenjski odred, kar velja za čas od januarja 1943 do konca avgusta 1944.

V tem času je gorenjski odred, kot matična enota gorenjskih partizanov, mobiliziral in poslal v operativne enote na tisoče novincev ter izvedel številne akcije. V zvezi z rastjo in s spreminjanjem partizanske vojske je tudi gorenjski odred doživljal nujne organizacijske spremembe, vendar so bile njegove naloge vseskozi predvsem mobilizacija, izvajanje raznih diverzantskih akcij ter izvajanje drugih vojaških podvigov, ki so vezali nase številne okupatorjeve enote.

Od zime 1942/43, ko so Nemci začeli z mobilizacijo, je tudi gorenjski odred okrepil svojo mobilizacijo. Tako je v maju in juniju 1943 v gorenjskem odredu kar devet bataljonov: vse od jelovškega do kokrškega. To je bila osnova, ki je omogočila, da je bila 13. julija 1943 ustanovljena tudi gorenjska brigada — Prešernova, gorenjski odred, ki je zadržal le manjše število borcev, pa je bil močno reorganiziran.

Polet NOB je dal krila tudi tako preosnovanemu odredu, ki je kmalu spet postal velika enota, veliko borcev pa je pošiljal v brigade. Zaradi pojava domobranstva tudi na Gorenjskem, ki je imel najmočnejše korenine na območju severno in vzhodno od Kranja, je gorenjski odred začel težo bojev in delovanja prenašati na levi breg Save vse od Karavank do Krvavca, kjer je bilo najteže. Dotlej — do februarja 1944 — je poveljstvo gorenjskega odreda svoje sedeže imelo na desnem bregu Save: na Jelovici, v škofjeloškem hribovju in sploh južno od Save, kjer je ugodnejši teren.

Od pomladi 1944 dalje so razmere na Gorenjskem spet zahtevale, da je zaradi prožnejšega manevriranja, poveljevanja, bojevanja z domobranci itd. spet potrebno več odredov. Tako je konec avgusta 1944 spet obnovljen Kokrški odred, ustanovljena pa sta še škofjeloški in jeseniško-bohinjski.

Gorenjski odred je v svojih vrstah vzgojil veliko vojaškega kadra, veliko pa ga je spričo okupatorjeve moči tudi izgubil. Skozi vse to se prepletajo imena zaslužnih in slavnih ter predanih komandantov in politkomisarjev.

Komandanti so bili: Stane Starc-Fazan, Polde Stražišar, narodni heroj Andrej Žvan-Boris, Franc Biček-Bruno ali Turk, Jože Bertoncelj-Zvonko, Leopold Škraber-Vanjo.

Politkomisarji: Polde Stražišar, France Potočnik, Matija Verdnik-Tomaž ali Štajzi, Jože Krajc-Žakelj, Vinko Hafner-Ravnik, narodni heroj Evgen Matejka-Pemc, Anton Kržišnik-Ljubo.

Znani pa so bili tudi drugi odredni voditelji. Tako predvsem Stane Kersnik-Jelovčan, Stane Bizjak-Kosta, Boris Globočnik-Damjan, ki je bil dolgoletni načelnik štaba, ali Ivan Javor-Igor, ki je potem postal prvi komandant Prešernove brigade, potem še Janez Jerman pa še kdo.

Prvi voditelji odreda so v glavnem popadali, kar že samo kaže njihovo predanost na eni in nemško moč na drugi strani.

V tem kratkem pregledu nismo mogli niti omeniti številnih drugih akcij in opravljenih nalog, kar bo pač treba še v prihodnjih letih in seveda v kroniki.

Dražgošani o Dražgošah

Metod Potočnik, cestar pri Cestnem podjetju Kranj:

»Najbolj sem vesel asfaltirane ceste do Rudnega. Pa ne zaradi tega, ker sem cestar, ampak zato, ker je asfalt velika pridobitev za Dražgoše. Če je ne bi uredili, bi jo razne povodnji in drugi ‚sovražniki' neurejenih cesta že zdravnaj pobrali! Kaj Dražgošani še pogrešamo... Boljše avtobusne zveze z Železniki in Škofjo Loko, ka jih želijo predvsem najmlajši, saj morajo do Rudnega peš, športno igrišče za mladino, za kar menda ni denarja, in hitrejši razvoj kraja po turistični plati, za kar po moje pogoji so. Posamezniki so že uredili nekaj turističnih sob, pogrešamo pa večje gostišče, kar še posebno velja za Dražgoše na Pečeh, kjer stanujem.«

Karlo Jelenc, pripravljalec hrane v Alplesu:

»Mladim ne manjka želja! Pogrešamo kulturni oziroma družbeni dom in športne naprave ter objekte, predvsem vlečnico. Zanimanja za šport v Dražgošah ne manjka. Ko bodo objekti, nameravamo ustanoviti športni klub. Prostor bi se že dobil. Z dobrim sodelovanjem vaščanov in družbenopolitičnih organizacij ter pomočjo delovnih kolektivov iz Železnikov bi želje lahko uresničili. Ob naših željah pa ne kaže prezreti nujnega popravila ceste proti Jamniku in ceste pod Dražgoško goro in večje skrbi za turizem. Novi spomenik, bo nekaj veličastnega za vas, ki je že sama po sebi pomnik NOB in ki je mnogim tako priljubljena in znana prav zaradi vsakoletnih dražgoških prireditev.«

Rezka Šmid, gospodinja:

»Kmetje smo in naše težave niso drugačne od težav večine drugih gorenjskih kmetovalcev. Les nam največ prinaša, pa je pogosto tako malo vreden. Tudi od mleka bi marsikaj iztržili, če bi v kraju uredili zbiralnico. Prisiljeni smo ga predelovati v maslo in krmiti z njim prašiče. Prepričani smo, da nam bo morala v prihodnje Kmetijska zadruga bolj pomagati. Sicer pa smo veseli trgovine, šole in urejene ceste do doline. Tovarne so našim ljudem bližje in pripravljene vsakomur nuditi zaslužek. Da bi se Dražgoše še bolj povezale s svetom, bi kazalo popraviti cesto do Jamnika in uvesti pogostejše avtobusne linije do Železnikov, morebiti pa tudi do Jamnika in odtod do Kranja.«

Maks Lotrič, upokojenec:

»Navajeni smo skromnega življenja in zato pogosto tudi preveč ne zahtevamo. Po moje smo z Železniki največ zaradi asfaltirane ceste dobro povezani. Slabše je pri cestni povezavi s kranjsko občino, saj je cesta do Jamnika in odtod naprej precej razrita. Prijeten kraj so Dražgoše in marsikdo bi nas rad obiskal. Prav zaradi tega kaže posvečati večjo pozornost tudi turizmu.«

Jakob Lotrič, upokojenec:

»Vaška pota in ceste kličejo po asfaltu, razen tega pa menim, da bi bil marsikdo v vasi vesel tudi telefonske napeljave. Čim prej je treba odstraniti tudi posledice potresa, ki je predvsem pri Jelencu povzročil veliko škodo. Vesel sem novega spomenika, čeprav ga gradimo po več kot treh desetletjih. Nas in zanamce ter vse druge obiskovalce Dražgoš bo spominjal na slavne dogodke leta 1942. 14 let sem bil star takrat. Komaj smo uspeli zbežati v Podlonk, kasneje pa smo se vsi, oče in sedem sinov, pridružili partizanom.«

Minka Benedik, zaposlena na osnovni šoli:

»Tudi Dražgošam ne manjka želja. Veseli bomo, ko se bo nesrečna Ambrožičeva družina preselila v novo hišo, ko bodo boljše tudi vaške ceste in ob njih urejena javna razsvetljava in ko bi se tudi do Jamnika lahko peljali po asfaltu. Predvsem mladi želijo družbeni dom z dvorano, saj sicer prostorna osnovna šola ne more sprejeti vseh obiskovalcev in uporabnikov. Marsikaj se je v vasi zadnje čase obrnilo na boljše. Dobili bomo veličasten spomenik in gozdno cesto v osrčje Jelovice, do Kališnika, Pstin, Mošenjske planine, Rovtarice in Martinčka. Koliko pa Dražgošanom pomeni asfalt na cesti do Rudnega, menda ni treba posebej pripovedovati...«

Kati Marenk, gospodinja:

»Dražgošani smo zadnja leta marsikaj dobili: šolo, trgovino, gostilno, predvsem pa asfaltirano cesto do Rudnega. Seveda pa to še ni vse, kar bi prispevalo k hitrejšemu razvoju vasi. Pogrešamo boljšo elektriko, večje možnosti za gradnjo novih hiš, kar bi marsikoga obdržalo doma, in sploh učinkovitejšo družbeno skrb za visokogorske in odmaknjene vasi. V Dražgoše sem prišla pred desetimi leti iz Podlonka. Lepo je v vasi, ki jo poznajo tudi v drugih krajih. Ljudje iz različnih koncev zahajojo k nam. Za njihovo počutje bi kazalo poskrbeti tudi s turistične in gostinske plati.«

J. Košnjek
F. Perdan

Janez Suwa, strojni ključavničar v Iskri Železniki:

»Dražgoše ne nazadujejo. K temu so veliko prispevali nova šola in boljše ceste, predvsem ‚glavna' do Rudnega, ki je asfaltirana. V prihodnje se bomo morali prizadevati, da bo tako dobra povezava tudi z Jamnikom in Rovtarico oziroma Bohinjsko Bistrico. Domačinom bi prav tako kazalo omogočiti gradnjo stanovanjskih hiš, kar bi jih odvračalo od misli na odhod v dolino, saj od Dražgoš do tovarn v dolini ni daleč. Velikega pomena bo tudi spomenik, bodisi za domačine ali za obiskovalce, ki radi uživajo pod Jelovico, na soncu in svežem zraku. Čim prej bo treba razmišljati o gradnji družbenega doma, za kar se ogrevajo predvsem mladi.«

Boljši časi tudi za turizem

V Dražgošah je mogoče vedno pogosteje slišati, da lahko k razvoju kraja veliko prispeva tudi turizem, za kar pa ni dovolj le privlačna narava, sonce in sveži zrak, kar Dražgoše brez dvoma imajo, temveč še marsikaj drugega. Partizanska vas je z asfaltiranjem ceste do Rudnega in naprej do Železnikov marsikaj pridobila in postala dostopnejša tudi motoriziranim turistom ter obiskovalcem. Pet ali šest Dražgošanov ima turistične sobe, po obronkih Jelovice razprostirajoča se vas pa ima tudi dvoje gostišč. Prvo je pri Urbanu, drugo pa pri Jelencu, kjer so se lotili kmečkega turizma in kjer obiskovalcu ponudijo tudi pijačo in kaj domačega za pod zob. Pri Jelencu je tudi stičišče znanih planinskih transverzalnih poti. Gornik na tej domačiji lahko pritisne 5 štampiljk, med njimi transverzalno, žig Loške Planinske poti in žig Gorenjske planinske partizanske poti. Oboji, tako Urbanovi kot Jelenčevi se kljub obilici domačega dela trudijo, da bi jih gostje zadovoljni zapuščali in se v Dražgoše še vračali.

Krajani se pripravljajo na ustanovitev Turističnega društva, ki jih bo tudi po tej plati združilo. Marsikaj bo treba popraviti v kraju. Predvsem urejevanje turističnih sob, izboljšava gostinskih storitev, skrb za videz vasi, urejevanje sprehajališč in počivališč s klopcami, zgraditev javnih sanitarij itd. Pobudniki za ustanovitev društva se trudijo, da bi navdušili za sodelovanje čim več ljudi, ker tudi turizem lahko veliko prispeva k razvoju Dražgoš. -jk

Kaže, da je naramni koš v Dražgošah zelo iskan pripomoček. Krajani košev ne uporabljajo le pri kmečkih delih ali drugih opravkih na domačijah, temveč tudi pri večjih nakupih v bližnji trgovini. Pravijo, da hrbet in koš preneseta tudi breme, pod katerim bi roke že zdavnaj odpovedale. (jk) – Foto: F. Perdan

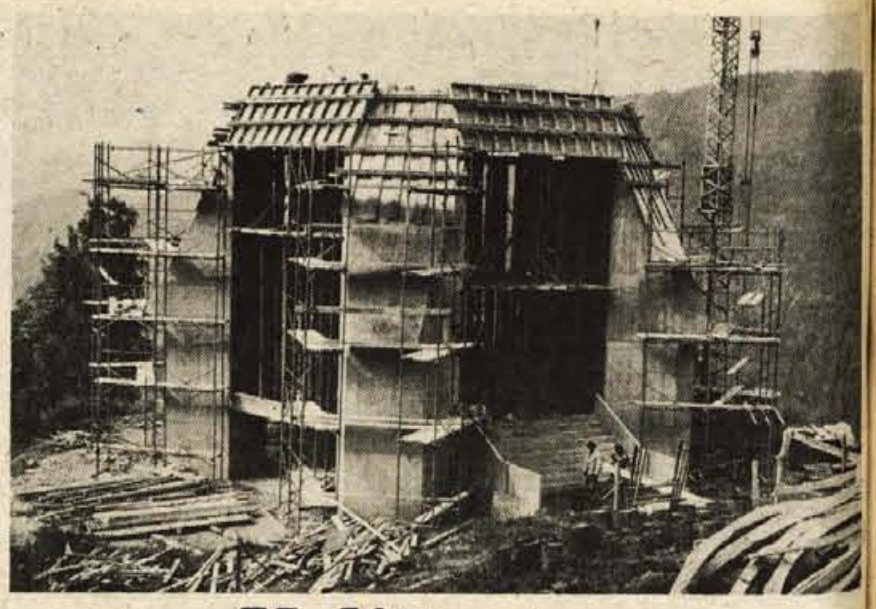

Veličasten spomenik v Dražgošah

DRAŽGOŠE – Katastrofalen potresni sunek, ki je v četrtek, 6. maja, povzročil največ škode v severnih predelih Italije, trenutno so reševalci izpod ruševin izkopali že 970 žrtev, bojijo pa se, da je pod ruševinami v pokrajini Furlanija–Julijska krajina še precej prebivalcev s tega področja. Silovit potres ni prizanesel tudi našim krajem. Najhuje prizadeti sta novogoriška in tolminska občina. Tudi na mnogih stanovanjskih hišah ter gospodarskih poslopjih na Gorenjskem so nastale večje razpoke na zidovih, s stropov je popadal omet, s streh je padala opeka, podirali pa so se tudi dimniki. V Dražgošah nad Selško dolino je zagotovo utrpela največ škode družina Ludvika Jelenca. V Jelenčevi družini je šest otrok. Pet od teh jih še vedno spi v streljaj od hiše oddaljenem čebelnjaku, le gospodar in njegova žena ter najmlajši sin še vedno prenočujejo v močno od potresa »načeti« hiši. Jelenčevi si trenutno najbolj želijo, da bi dobili vsaj posojilo. Najmanj srednjeročno. (-jg) – Foto: F. Perdan

»Dela pri spomeniku, pomniku, ki bo posvečen dražgoški bitki in epopeji Cankarjevega bataljona, borbi v prvih januarskih dneh leta 1942, bodo končana najkasneje do 10. julija. Potem nas čaka le še pospravljanje in urejanje okolice. Do veličastne proslave ob dnevu vstaje slovenskega naroda, 22. julija, bo prav zagotovo vse nared.« Tako mi je pred dnevi na gradbišču dražgoškega spomenika dejal delovodja pri SGP Tehnik v Škofji Loki Franc Bernik.

»Pripravljalna dela za gradnjo spomenika so se začela 15. januarja letos,« je nadaljeval. »Toda pri delu nas je precej oviralo slabo vreme. Najprej smo morali odstraniti sneg, da smo sploh lahko začeli napeljevati elektriko in vodovod. K sreči so lani brigadirji uredili vsaj prostor, kjer bo stal spomenik.«

Že v zadnjih dneh letošnjega januarja so delavci SGP Tehnik iz Škofje Loke začeli pripravljati temelje za gradnjo. Prvi beton je bil vgrajen že 24. februarja. Potem je zaradi slabega vremena prišlo do mnogih zastojev pri delu. Tudi po ves teden ni bilo mogoče nadaljevati začetega dela.

»Z normalnim in nemotenim delom smo lahko začeli šele 20. marca,« pravi Franc Bernik. »Potem so nam vremenske neprilike preprečevale nemoteno delo le še največ po dva ali tri dni.«

Delovodja Franc Bernik zdaj trdi, da so »tehnikovci« trenutno z delom povsem na tekočem. »Zaradi slabega vremena v prvih mesecih dela pa bo šlo ravno ‚na piko'«, mi je dejal Franc Bernik.

Slovesno odkritje dražgoškega spomenika, idejni osnutek zanj je izdelal inž. Stojan Batič, projektant je inž. arhitekt Boris Kobe, mozaik pa bo prispeval akademski slikar Ive Šubic, bo tako zagotovo na dan vstaje slovenskega naroda, 22. julija.

»Dela so izredno zahtevna,« je poudaril delovodja na dražgoškem gradbišču. »Spomenik bo pravzaprav sestavljen iz treh delov: iz peterokrakega 12 metrov visokega objekta, ‚konhe' ter stopnic, ki bodo povezovale med seboj prvi in drugi del. Odkod ime ‚konha'? Tudi sam sem se spraševal za to. Šele ustvarjalci spomenika so mi razložili pomen te besede. Beseda naj bi izhajala iz grščine, pomenila pa naj bi polkrožen pokrit prostor na tržnici, kjer so sodniki nekdaj razpravljali o različnih goljufijah, ki so jih zakrivili trgovci.«

Neposredno ob mozaiku, ki bo v »konhi« tik pod dražgoško cesto, bodo urejena tudi parkirišča, ne velika, le za kaka dva avtobusa, na vrh 12 metrov visokega spomenika pa se bo mogoče na razgledno ploščo povzpeti po spiralastih stopnicah. V sredini spomenika bosta dve plastiki in žara. Še to je treba omeniti, da bo z razgledne ploščadi čudovit razgled proti Selški dolini, proti industrijskemu središču doline, proti Bičkovi skali, obnovljenim Dražgošam in vrhovom, ki se dvigajo nad Selško dolino.«

»Mozaik je mogoče začeti ‚postavljati' vsak trenutek,« mi je dejal Franc Bernik. »Tudi skulpturi za spomenik v Zagrebu sta že ‚vliti' in izgotovljeni. V Dražgoše jih bodo zaradi zahtevnega prevoza pripeljali kamioni Gozdnega gospodarstva iz Kranja.«

Kot zanimivost velja omeniti, da je v spomenik vgrajenih 500 kubičnih metrov betona ter 40 ton železa. Robniki za stopnišče pa bodo iz pohorskega granita.«

Odkritje spomenika bo torej zagotovo čez dober mesec. V jeseni pa bodo »cvetličarji« okolico spomenika še olepšali, saj bodo ob njem posadili zelenje in cvetje.

J. Govekar

V DRAŽGOŠAH NE GRE BREZ KONJ – Medtem ko na ravninskih kmetijah traktorji vztrajno spodrivajo konje, v Dražgošah to pravilo povsem ne velja. Konj je nepogrešljiv prijatelj Dražgošanov, posebno kmetov. Tja kamor traktor in goseničar ne morete, pride konj, pravijo! Kmet Polde Marenk (na fotografiji) ima dva konja. Na fotografiji je skupaj s kobilo Zora. Uporablja jih na svoji kmetiji in se udinja tudi pri prevozu lesa za Gozdno gospodarstvo. Lani ga je v najtežjih pogojih zvozil okrog 2000 kubikov. Konjiča rad posodi tudi sovaščanom. Nakup konja, v Dražgošah jih je 13, ni poceni. Polde Marenk pravi, da je treba za enega odšteti 2 ali celo 3 milijone starih dinarjev. Najprimernejši konjiči so doma v Podravini. Mirni so, dobro gredo »v korak«, so odporni in sposobni premakniti težo, ki lahko doseže tudi 700 kilogramov. (jk) – Foto: F. Perdan

Turistične informacije in sprehajalna karta

Bled — Turistično društvo Bled je tudi letos založilo in izdalo vsakoletne turistične informacije. Tokrat so jih izdali v nakladi 45.000 izvodov in v treh jezikih — slovenskem, nemškem in angleškem. Sicer pa so informacije tako po obliki kot po vsebini tradicionalne. V njih gost najde zanimive podatke o Bledu, kateremu je dodan sorazmerno bogat in popoln geološki in zgodovinski opis ter opis kulturnih spomenikov na Bledu. Temu uvodnemu delu sledijo podatki o hotelih in cenah, o gostinskih in drugih lokalih, potovalnih agencijah, trgovinah, o možnostih za šport, zabavo, razvedrilo, o lovu in ribolovu, sprehodih in izletih, nadalje o veslaškem centru, domačih in jugoslovanskih specialitetah na jedilni mizi in še o marsičem drugem.

Sestavni del informacij so tudi vozni redi vlakov, avtobusov in letalskega prometa in seveda je v informacijah tako kot vsako leto tudi koledar prireditev na Bledu. Za slednjega lahko rečemo, da je sicer bogat, tako da se bo na Bledu domala vsak dan v glavni sezoni nekaj dogajalo, po drugi strani pa je ta koledar prireditev več ali manj tradicionalen. Kljub prizadevanjem Bled najbrž še nekaj časa ne bo imel prireditev, ki bi jih lahko primerjali s tistimi, ki so v tem kraju doživele krst in se potem preselile drugam. A da ne bomo preveč kritični. Poudariti je treba, da so prizadevanja v tej smeri precejšnja in tudi rezultati se že kažejo.

Tudi letošnje turistične informacije je natisnilo Grafično podjetje Gorenjski tisk Kranj.

Drugo prav tako zanimivo turistično propagandno gradivo, ki ga je prav tako natisnilo Grafično podjetje Gorenjski tisk Kranj in založilo turistično društvo Bled v 50.000 izvodih, pa je Sprehajalna karta in karta izletov na Bledu in okolici. To je za zdaj prva takšna karta, saj ji za podlogo služi avionski posnetek terena. V karte so verno in pregledno zarisane vse tranzitne poti, ceste za avtomobile in izvoščke in okrog 35 kilometrov obdelanih in označenih sprehajalnih poti ter stez. Razen tega karta daje pregled nad celotno blejsko in radovljiško kotlino.

Turistično društvo zdaj na vseh prodajnih mestih zbira pripombe, da bi karto ob drugi izdaji dopolnili in izpopolnili še z novimi sprehajalnimi potmi in izleti. Karto prodajajo v informativnih in turističnih birojih, v recepcijah hotelov in v nekaterih drugih trgovinah po deset dinarjev.

A. Ž.

Za nekaj odstotkov več

Bled — Blejski turistični in gostinski delavci pričakujejo, da bo letošnja turistična sezona na Bledu boljša od lanske. Število prenočitev tujih in domačih gostov se bo v primerjavi z lansko sezono kot kaže povečalo za nekaj odstotkov.

V prvih štirih mesecih so na Bledu zabeležili kar za 20 odstotkov več prenočitev gostov kot lani ta čas. K temu je predvsem pripomogla letos prvič dobra zimska sezona. Maja je potem obisk gostov v primerjavi z lanskim obiskom v tem mesecu upadel za okrog 10 odstotkov. Junija pa bo kot kaže obisk za dva do tri odstotke večji. Prihodnji mesec in avgusta, ko bo tudi na Bledu glavna poletna turistična sezona, pa po podatkih turističnih agencij pričakujejo prav tako večji obisk kot lani.

Do aprila so na Bledu prevladovali predvsem tuji gostje. Med njimi je bilo letos prvič precej angleških skupin. V glavni poletni turistični sezoni pa bodo turiste z otoka najbrž zamenjali gostje iz Nemčije. Po drugi strani pa na Bledu ugotavljajo, da se je letos zmanjšala tako imenovana izvenpensionska potrošnja gostov, precej manj pa je tudi izletnikov oziroma enodnevnih turistov iz sosednje Avstrije.

Ne le blejski, marveč tudi nekateri drugi turistični delavci v radovljiški občini pa so zadnje čase precej nezadovoljni zaradi rekonstrukcije ceste na Jesenicah. Pa niti ne toliko zaradi rekonstrukcije, saj je razumljivo, da se tem prehodnim težavam ne da povsem izogniti in da so tudi ta dela nujna. Bolj jih moti to, da tuji turisti, ki so namenjeni k nam, v Avstriji naletijo na opozorila (in to že precej pred mejo), da je promet čez Korensko sedlo in Rateče zaradi del na Jesenicah otežen in naj zato vozniki osebnih avtomobilov s prikolicami raje potujejo prek Ljubelja. Menijo, da bi bilo treba turistom jasno pojasniti, da promet za vozila s prikolicami (turističnimi) ni zaprt skozi Jesenice. Treba bi bilo namreč upoštevati, da je na omenjenem območju Gorenjske, predvsem v radovljiški občini, okrog 4500 mest za šotorenje. Takšna nepopolna opozorila in pojasnila turistom v sosednji Avstriji pa lahko prenekaterega turista odvrnejo od nameravanega in načrtovanega dopusta v tem delu Gorenjske. Zato se turistični delavci najbrž upravičeno boje določenega izpada pri tovrstnem turističnem prometu.

A. Ž.

Psihiatrična bolnica Begunje na Gorenjskem

vabi na razstavo izdelkov okupacijske terapije, ki bo odprta od 23. junija do vključno 27. junija v prostorih bolnice vsak dan od 8. do 18. ure.

EVROPA ZA VSAK ŽEP 5

Sicer pa, — kaj naj si le ogledujem? Kamenje je kamenje in ostane kamenje. Vendar imam občutek, da se v tem mestu v primeri z nekaterimi drugimi da dihati. Mogoče zato, ker je tako staro in v prejšnjih časih še niso tako skoparili s prostorom. Stavbe so trdne, široke, masivne in dovolj daleč vsaksebi. Nimaš občutka, da se ti bo zdaj zdaj kaj zrušilo na glavo.

Budimpešta, Dunaj, Praga... Vsa ta tri mesta, ki so sicer tako različna po mentaliteti njihovih ljudi, imajo sicer veliko skupnega. Vsa so zaznamovana s patino časa. Podobna so si po urbanistični zgradbi in arhitekturi poslopij. Sicer pa to ni nič čudnega, če vemo, da so bila to nekdaj tri največja mesta rajnke Avstro-Ogrske.

Popoldne sem bil v dunajskem Pratru, zabaviščnem parku sredi mesta. Že od daleč je videti vrtiljak — ogromno kolo, na čigar obodu so pritrjeni sedeži, s katerimi se zavrtiš visoko pod nebo. Nisem se vozil z vrtiljakom; ne zaradi vrtoglavice, pač pa zaradi vrtoglave cene, (vsaj meni se je zdela taka), ki bi jo moral odšteti za eno vožnjo.

Kaj je Prater? Velik cirkus pod milim nebom, mrgolenje pisanih barv, zvokov in oblik, ogromne mehanične pošasti, ki šklepetaje odpirajo in zapirajo svoje kovinske čeljusti, vrtiljaki, gugalnice, predori smrti, miniaturne dirkalne steze, igralni avtomati in še tisoč drugih pogruntavščin, namenjenih smehu in zabavi.

V Pratru sem bil do sončnega zahoda, potem pa sem se — po moji stari navadi — spet brez cilja klatil po mestu. Ponoči se mi je zdel Dunaj nekako skrivnosten, tuj; — kot ogromen črn labirint. Počutil sem se izgubljenega in osamljenega. Sicer pa se me je ta občutek držal že vse od začetka poti. Čemu sem se sploh odpravil na to potovanje? Da bi videl svet? Spoznal nove ljudi? Da bi potem, ko bi se vrnil domov, lahko rekel: Bil sem tam in tam. Videl sem to in to.? Najbrž samo zato, ker me je mikalo in da me potem ne bo mikalo več.

ZLATA, DOLGOČASNA PRAGA

Od vseh tujih dežel mi je Češkoslovaška še najbolj blizu, še najbolj domača. Zaradi miline in mehkobe njene pokrajine, še bolj pa zaradi njenih ljudi. Rumena valovita žitna polja, prijazni potoki, brezovi gozdički na vzpetinah — pokrajina med Brnom in Prago je prav takšna kot pri nas na Dolenjskem ali Štajerskem. Prav take vasi, prav taka mesteca. Nikdar ne bi stalno živel kje na tujem, če pa bi že moral, bi se za gotovo odločil za Češko ali Slovaško.

V Slavkovu sem nameraval obiskati neko svojo staro prijateljico, s katero sem si takrat že več let dopisoval. Hotel sem jo presenetiti, zato ji nisem najavil svojega prihoda, potem pa sem bil presenečen jaz, ker je nisem našel doma. Njeni starši so mi povedali, da je šla na počitnice k Črnemu morju in da se bo vrnila šele čez en teden. Zadržali so me na kosilu in mi ponudili, da bi bil do vrnitve njene hčerke njihov gost v hiši. Njihovo povabilo se mi je zdelo zelo prijazno, a sem ga vseeno odklonil.

Proti vsem mojim pričakovanjem pa se me je na Češkem pri štopanju vseskozi držala smola. Za razmeroma kratko pot od Brna do Prage sem potreboval dva polna dneva! Kljub temu da mi vozniki niso radi ustavljali, (najbrž so mislili, da sem z Zahoda), in sem moral zato včasih dolge kilometre prepešačiti, se nisem pretirano razburjal zaradi tega. Ko sem pozneje delal bilanco svojega potovanja, sem ugotovil, da mi je bilo na vsej poti še najlepše tista dva dneva med Brnom in Prago. Kadar mi je bilo vroče, sem se šel okopat v bližnjo reko ali potok, če sem bil lačen, sem splezal na drevo in se najedel češpelj ali jabolk ali ribeza po vrtovih ali pa sem šel v obcestno gostilno na »knedličke«, ki sem jih izdatno zalival z izvrstno češko »pivičko«.

Prvi dan sem prišel samo do Jihlave, kjer sem prespal na podstrešju neke še nedograjene hiše. Na tla sem položil zidarske palete, nanje sem nastlal kup praznih cementnih vreč in postelja je bila nared. Jutro je bilo takšno, kakršnega sem si komaj mogel želeti. Peli so ptiči in skozi bele oblake je sijalo sonce. Do Havličkovega Broda me je pobral neki mlajši zakonski par, ki se je s svojo Škodo pravkar vračal s počitnic na Jadranski obali. Vso vožnjo sta zdržema hvalila naše morje in naše ljudi in na koncu sta me, iz navdušenja, ker sta naletela na Jugoslovana, povabila na obilno kosilo k sebi domov. Med grižljaji in požirki smo se pogovarjali o tisoč stvareh, le o politiki nismo spregovorili nobene besede. Politika je na Češkem tabu za tiste, ki imajo radi mir pri jedi in zabavi in ne želijo, da jih kdo spravi ob tek in dobro voljo.

Zvečer sem končno prišel do Prage. Pripeljal sem se s kombijem nekega mehanika, ki je bil na službeni poti v Kolinu, mestecu, ki leži nekaj deset kilometrov zunaj glavnega mesta.

Pri najboljši volji ne vem, kaj naj rečem o Pragi. To, da je bila ob času mojega obiska vsa ovešena z lepaki in transparenti, ki so kriče pozivali k utrjevanju socialističnega internacionalizma in razglašali večno zvestobo veliki Sovjetski zvezi? To, da dolgo nikakor nisem mogel najti menjalnice, ki bi mi hotela zamenjati dinarje v češke krone? Ko pa sem jo nazadnje le staknil, so mi menjali tako slabo, da sem se prijel za glavo. Seveda bi bolje naredil, če bi menjal pod roko, saj na Češkem nihče, ki ima kolikor toliko soli v glavi, ne menja po uradnem tečaju. Jaz pa v denarnih zadevah nisem bil nikoli kdove kako spreten.

Zanimivo je bilo na starem Karlovem mostu čez Vltavo. Ta most je namreč ena izmed največjih turističnih znamenitosti Prage in je bil poln obiskovalcev, ki so se drenjali okoli pouličnih muzikantov, prodajalcev spominkov in samozvanih slikarjev, ki so znali z nekaj spretnimi potezami ujeti na papir starodavno idiliko mostu in starih stavb v njegovi bližini.

Sicer pa Praga ni naredila nobenega posebnega vtisa name. Prideš domov in te vprašajo: Si bil v Pragi? Pokimaš in potem te sprašujejo naprej: Kakšna pa je? Kaj si počel tam? In rečeš: Ne vem. Nič. Sicer pa to ne velja samo za Prago. To bi lahko mirne duše rekel tudi o večini drugih mest, v katerih sem kdaj bil.

RENSKA SOTESKA

Nemčija. Bele, zlikane hiše podeželskih naselij na Bavarskem, brezhibno urejeni vrtovi s pristriženo travico in bazenčki pred njimi, pobeljene cerkvice in asfalt, ki je položen že čez vsako poljsko pot. Brezhibnost, urejenost, zlikanost: — ta tipična nemška lastnost me je že takoj na začetku neprijetno zbodla v oči. Pa so mi že bolj všeč tiste razdrapane panonske bajte na madžarskem podeželju, pred katerimi se v blatnih mlakužah kruleč valjajo svinje in gagajo gosi.

V Nürnbergu sem si ogledal živalski vrt — po naključju sem naletel nanj, ko sem v parku iskal prostor za počitek —, malo naprej v Würzburgu pa sem dobil od »leteče« policije vljudno opozorilo, da se na avtostradi ne sme štopati. Pri tem nedovoljenem početju me je namreč zasačil helikopter prometne milice. Hočeš nočeš sem moral nazaj do prvega stranskega odcepa.

Sicer pa sem dobil občutek, da vozniki v Nemčiji radi ustavljajo. Vidi se, da imajo Nemci avtomobile zato, da se z njimi vozijo, ne pa tako kot na Češkem, Madžarskem in v Romuniji, pa tudi pri nas, kjer jim avto cel teden stoji v garaži, da se potem v soboto z njim zapeljejo na najbližji travnik žogat ali igrat perjanico.

Črtomir Zorec:

Beneška Slovenija, naša Deveta dežela . . .

(Kraji, ljudje, pesem in govorica)

(23. zapis)

NAJPREJ — SPOROČILO

Po dekretu predsednika ministrskega sveta Italije veljajo za od potresa najbolj prizadete (porušene) občine na ozemlju Beneške Slovenije:

Ahten (Attimis), Bardo (Lusevera), Čenta (Tarcento), Fojda (Faedis), Montenars, Neme (Nimis), Rezija in Tipana (Taipana).

Za hudo poškodovane (toda ne docela porušene) veljajo občine: Čedad (Cividale), Naborjet (Malborghetto), Podbonesec (Pulfero), Špeter (S. Pietro ali Natisone) in Tavorjana (Torreano).

Kot poškodovane občine so v dekretu naštete: Dreka (Drenchia), Grmek (Grimacco), Praprotno (Prepotto), Sv. Lenart (S. Leonardo), Sovodnje (Savogna), Srednje (Stregna) in Trbiž (Tarvisio).

Seznam so uradno sestavili zaradi razdelitve podpor za obnovo vasi na teh področjih.

Menim, da trenutno ni primerno prirejati izletov v Beneško Slovenijo. Odložimo to na čas, ko si bodo tamošnji ljudje opomogli.

Veljaj to sporočilo tistim delovnim organizacijam, ki so se obrnile name zaradi vodenja njihovih skupin na avtobusnih izletih. — Ko naši rojaki hite s popravili svojih domov, bi jih mi le motili pri delu. Sicer pa so določena področja za tujski promet še vedno zaprta. Bili bi torej nezaželeni gostje in zato raje svoje izlete načrtujemo za prihodnje leto.

RAZGLED Z GORE

Sicer je pogled z Matajurja (1641 m) bolj obsežen — saj objame oko kar dve deželi hkrati (Italijo in Jugoslavijo) pa še sinje morje tam okrog Ogleja. Toda razgled s Stare gore je bolj intimen: vse imamo blizu, pod seboj kot na dlani. Tako rodovitno Nadiško dolino proti severu, Sovodenjsko dolino na vzhodu, na jugu pa nam pogled objame Idrijsko dolino in naša Brda. Na zahodu pa je Čedad, za njim pa prostrana furlanska ravan. A še tam, na desnem bregu stoji naš jezikovni mejnik — Belgrad (Belgrado po laško!). Samo ime kraja je še slovensko . . .

IDRIJSKA DOLINA

Ker smo se že s Stare gore ozrli v to dolino, bo tudi prav, da steče najprej beseda o njej.

Dolina ima ime po rečici Idriji (Iudrio). Do Ibane (Abana) je celo mejna črta med Jugoslavijo in Italijo — torej celih 20 km. Idrija ljubeče objema severni del Brd; zato je tudi jezik prebivalcev doline Idrije v svojem narečju najbližji naši govorici tostran meje. Strokovnjaki celo ločijo beneško idrijščino od ostalih narečij v Beneški Sloveniji.

Idrijska dolina je ozka, slabo rodovitna — le nižji predeli od Krasa (Cras) in Bodigoja (Budgoj) — vse do izliva v Nadižo — so poljedelsko kultivirani. V višjih legah pa uspeva le kostanj in trta.

Je pa rečica Idrija taka kot mnoge tu v ravnini: po krepkem teku iz gora se v ravnici umiri in ob mali vodi ponikne v pesek, kot Ter, Tavorjana, Malina idr. — Pobočja ob višjem toku so vsa izsekana — posledica vojn in potrebe po razglednosti ob državni meji.

Kot drugje po naši Benečiji, so tudi tu krajevna imena trdni dokazi slovenske avtohtonosti. Tako imamo ob Idriji Gnidovico (Gnidovizza), Klinac (Clinaz), Vrh (Varch), Preserje (Presserie), Podklanc (Podclanz), Čjubci (Ciubiz), Kovačevica (Covacevizza), Brda (Berda), Kodermaci (Codromaz), Podrskije (Podresca), Jagnjed (Iainich), Zavrt (Zavart), Praprotnica (Praprotnizza), Trušnje (Trusgne), Dreka (Drenchia), Trinko (Trinco), Praprotno (Prepotto), Raztočno (Restocina) itd. itd.

Hote sem navedel toliko krajevnih imen s področja Idrije — niti prevesti jih niso mogli novi gospodarji. A vendar, kako težko je dokazovati, da živi tod naš rod že skoro poldrugo tisočletje.

ZARJE VIDOVE

Rahlo se je le pričelo svitati. Novi videmski škof Alfred Battisti je izdal svojim duhovnikom, s katerim priporoča slovenščino kot bogoslužni jezik v župnijah, kjer žive Slovenci. Lepe so nadškofove besede:

»Pozivam furlanske duhovnike, ki so že bili ali še bodo poslani v župnije, kjer se govori slovensko, da se slovenščine nauče, jo cenijo in uporabljajo kot izraz evangeljske ljubezni do prebivalstva ter njegovih visokih človečanskih in verskih vrednot.«

Navodilo je bilo izdano v letošnjem marcu. Torej bo vsaj nekaj vrstic znane pesmi Petra Podreke (napisane leta 1871!) uresničenih:

Jaz nisem ne v uradu, ne v šoli,
čeprav tu od vekov živim;
kot tujka beračim okoli,
le v cerkvi zavetje dobim.

Beneški pesnik je imel v mislih slovenščino, ki še danes — po sto letih! — najde zavetje le v cerkvi . . .

Razgled s Stare gore proti Nadiški dolini (v ospredju Sv. Lenart Slovenov, v ozadju vrh gore Matajur (Montemaggiore).

Srečanje oktetov 76

V Novem mestu, Šentjerneju, Straži, Dolenjskih Toplicah, Trebnjem, Metliki in v Črnomlju se bodo srečali in zapeli slovenski okteti. Z Gorenjskega bodo nastopili Moški in ženski oktet DPD Svoboda iz Žirovnice, Oktet DPD Svoboda iz Britofa pri Kranju, Šenčurski oktet iz Šenčurja, Gorenjevaški oktet iz Gorenje vasi, Oktet »Jelovica« iz Škofje Loke, Oktet Primskovo iz Kranja in Vokalni oktet »Sava« iz Kranja. Koncerti bodo v petek, 25. junija, ob 20. uri, revija vseh oktetov pa v soboto, 26. junija, ob 17. uri v Šentjerneju.

Škofja Loka – Taborniki se v taborniški organizaciji naučijo mnogih veščin in spretnosti. Med najpomembnejšim pa je prav gotovo pridobivanje znanja o vojaški tehniki in taktiki. Tudi klubovci iz škofjeloškega taborniškega odreda »Svobodni Kamnitnik« so se pred nedavnim prvič seznanili z nekaterimi doslej jim še nepoznanimi vrstami orožja. Akcijo je vodil polkovnik Srečko Tušar. Taborniki so najprej »dobili v roke« pištolo sovjetske izdelave M 53. Sprva mladim streljanje ni šlo najbolje od rok, toda že po prvih nekoliko negotovih strelih sta dva med osemnajstimi udeleženci tečaja dosegla odličen rezultat. Dosegla sta namreč več kot polovico možnih krogov. Boštjan Kekec jih je nastreljal osemindvajset, Leon Tušar pa šestindvajset od petdesetih možnih. Polkovnik Srečko Tušar je tabornike nato seznanil z ročnim minometom. Skoraj vsi strelci so natanko zadeli sto metrov oddaljen cilj. Na koncu kratkega tečaja so se mladi spoznali še s pištolo za izstreljevanje raket – predvsem z njeno praktično uporabo. (J. M.) – Foto: F. Ziherl

Škofja Loka – Po majskem potresu so prizadetim na Tolminskem in Goriškem med prvimi priskočili na pomoč taborniki iz vseh predelov Slovenije. Že dan ali dva po hudem potresnem sunku so na potresno področje poslali večje število šotorov. V najhuje prizadete kraje je poslala 32 »platnenih streh« tudi zveza tabornikov občine Škofja Loka. Te šotore je na Tolminskem postavila posebna ekipa loških tabornikov. Poleg tega so Ločani šotore posodili tudi študentom arhitekture, ki so odšli ugotavljat škodo v porušeni Breginj, ki je kulturni spomenik prve kategorije in ga je tudi zaščitil zavod za spomeniško varstvo. Arhitekti so dobili v Škofji Loki skoraj vso opremo za delovni tabor ter napotke za postavitev tabora ter drugih potrebnih objektov. V teh dneh pa so prebivalci s potresnega področja Škofjeločanom šotore že vrnili. Taborniki so ugotovili, da so ljudje na šotore izredno pazili, saj na njih ni bilo nikakršnih poškodb in pomanjkljivosti. Treba jih je bilo le nekoliko posušiti. (J. M.) – Foto: F. Ziherl

Tekmovanje ribičev v Bobovku

Kranj – Ribiška družina Kranj je v soboto, 19. junija, v bajerju Bobovek priredila za člane tradicionalno tekmovanje v ulovu rib s plovcem. Tekmovanje je uspelo in je bilo dobro organizirano. Udeležilo se ga je 28 članov. Po dveurnem tekmovanju je bil najboljši Matko Hudovernik, ki je ujel 193 rib in s tem potrdil uspeh z nedeljskega tekmovanja, 13. junija, na Bledu, kjer je med 113 tekmovalci zasedel drugo mesto. Drugi na tekmovanju v Bobovku je bil Milan Rihar, ki je ujel 143 rib, tretji pa Božo Šimunac (134), ki je bil tudi na Bledu tretji. Na četrto mesto se je uvrstil Simon Slapar s 110 ujetimi ribami, peti pa je bil Franc Carl, ki je ujel 103 ribe.

Najboljših deset je dobilo lepa praktična darila. Najboljših šest s sobotnega tekmovanja (poleg omenjenih še Ivo Puh, ki je ujel 79 rib) bo sodelovalo tudi na regijskem tekmovanju, ki ga bo kranjska ribiška družina pripravila avgusta letos za pokal Kranja ob 30-letnici obstoja in uspešnega delovanja družine. Vsi udeleženci tekmovanja v Bobovku so dobili tudi jubilejno značko, ki jo je družina izdala ob svoji 30-letnici.

A. Ž.

Kozolcev ne bo zmanjkalo

Na Gorenjskem je košnja v polnem teku. Zaradi slabega vremena bo količina sena nekoliko manjše, vendar so kmetje še vseeno zadovoljni. Ker je junij rad muhast, so za sušenje sena še posebno dobrodošli kozolci. To je glavni vzrok, da kmetje za kozolce vzorno skrbé in lesene zamenjujejo z betonskimi. Zato se za usodo kozolcev, ki so prijeten okras gorenjske pokrajine, ni bati.

-an

Razstave otroških izdelkov

Ob zaključku šolskega l. 1975/76 so v vseh sedmih vzgojnovarstvenih enotah radovljiške občine pripravili vsakoletne razstave likovnih in drugih ročnih izdelkov, ki so jih otroci v vrtcih izdelali med letom. Razstave so bile odprte v nedeljo, 20. junija, ko so starši vpisovali svoje otroke v vrtec za prihodnje šolsko leto. Razen staršev so si te zares lepo pripravljene razstave, za kar velja vse priznanje požrtvovalnim vzgojiteljicam, ogledali tudi drugi obiskovalci.

JR

Ribiške družine so dobro gospodarile

Bled – Konec maja je bil na Bledu občni zbor zveze ribiških družin Gorenjske, na katerem so razpravljali o gospodarjenju posameznih družin v obdobju od zadnjega občnega zbora naprej in o vlogi organizacij ter članov pri varstvu narave. Na zboru so ugotovili, da ribiške družine, ki gospodarijo na Savi, po zadnji katastrofi s pospešenimi vlaganji ribjih mladic in merskih rib že prvo leto uspele močno popraviti stanje v tej reki. Sava, ki je bila po izpustu vode iz akumulacijskega jezera hidroelektrarne Moste mrtva, je danes že živa voda. V njej je že mogoč športni ribolov.

Takšna sorazmerno hitra sanacija pa v prihodnje ne sme biti opravičilo za onesnaževanje in tovrstne hude posege v vodo. Ne le ribiške družine, ki so odgovorne za dobro gospodarjenje z vodami in bodo takšno vlogo imele tudi v prihodnje po novem zakonu, vsi smo ob takšnih katastrofalnih posegih močno prizadeti zaradi porušenja naravnega ravnotežja. Zato je naloga vseh, še posebej pa ribiških družin in njihovih članov, da so nenehno budni nad raznimi posegi v vode. Ribič ni le športnik, ampak občan, član družbe, ki ji ni in ji ne sme biti vseeno, kakšna je narava.

Na zboru so poudarili, da na Gorenjskem še vedno premalo skrbimo za čiste vode. Tako v posameznih delovnih organizacijah, še posebej pa v občinah (mesta oziroma večja središča) še vedno nimajo čistilnih naprav. Častna izjema pri tem je le Škofja Loka, ki je pred časom zgradila čistilno napravo. Zato je razumljivo, da se položaj gorenjskih voda nenehno slabša. Res je sicer, da so podjetja v zadnjih letih začela namenjati sredstva tudi za čistilne naprave. Vendar so ob nenehnem naraščanju in razširjanju proizvodnje ter ob počasnem spreminjanju tehnoloških postopokov sedanja vlaganja v naprave za zdravo okolje premajhna.

Udeleženci zbora so menili, da bi morale občinske skupščine čimprej sprejeti ustrezne odloke glede vodnih režimov in varstva okolja. Poudarili so tudi, da je treba z republiškim zakonom urediti, da bodo ribiške organizacije prav tako soudeležene pri dajanju različnih vodnogospodarskih soglasij in pri vsakem posegu v vode. Zavzeli pa so se tudi, da je treba urediti vprašanje odškodninskih zahtevkov. Zdaj se namreč precej pogosto dogaja, da se ob raznih zastrupitvah voda odškodninski postopki precej vlečejo. Zaradi inflacije, podražitev in podobno je zato realna vrednost odškodninskega zneska po končanem postopku precej manjša kot ob zastrupitvi. Zato se bodo zavzeli, da se pri vsakem odškodninskem zahtevku, ki traja več kot eno leto, upošteva revalorizacija škode. Takšno stališče bodo uveljavljali tudi pri odškodninskem zahtevku zaradi škode, ki je nastala ob izpustu vode iz akumulacijskega jezera hidroelektrarne Moste. Prvotna škoda je bila namreč ocenjena na sedem milijonov dinarjev. Ker pa postopek še ni končan, se je realna vrednost tega zneska že do danes zmanjšala.

Precej pa so na zboru govorili tudi o športnem ribolovu, dovoljenih in nedovoljenih merah in vabah, članstvu in drugih organizacijskih vprašanjih. Sklenili so, da je treba v prihodnje pri tem tesno sodelovati z različnimi fakultetami in se z njimi tudi dogovoriti za posamezne analize. Posebej pa so na zboru poudarili, da morajo sredstva, ki jih ribiške družine dobivajo od gospodarjenja z vodami, namenjati samo za gojitev in varstvo rib.

A. Žalar

Za električno omrežje

Škofja Loka – V krajevni skupnosti Poljane bi v srednjeročnem obdobju radi obnovili električno omrežje, zgradili nekaj daljnovodov in trafo postaj. Elektro Ljubljana je poleg del za Hotavlje–Bukovim vrhom in Brdom – Malenskim vrhom predvidelo tudi izgradnjo daljnovoda in trafo postaje na Volči in v Zakobiljku. Pri programu za Volčo naj bi krajani sami prispevali s prostovoljnim delom 30.000 dinarjev, saj skupna vrednost del po predračunu velja 380.000 dinarjev. Pri drugi akciji pa naj bi vaščani od skupne vrednosti 630.000 dinarjev prispevali s prostovoljnim delom 50.000 dinarjev.

Le v primeru, če bodo vaščani pripravljeni pomagati, bosta lahko akciji uspešni.

D. S.

Povečana labodja družina

Bled – Petčlanska labodja družina na Blejskem jezeru je letos spomladi dobila prirastek. Že lani je en labodji par izvalil štiri mladiče, vendar je preživel samo eden. Letos pa sta valila dva para. Eden je izvalil pet mladičev, drugi pa samo enega. Po nekaj dneh pa sta iz prvega gnezda izginila dva mladiča. Domnevajo, da sta bila plen jezerske postrvi. Tako so zdaj na jezeru štirje mladiči in pet odraslih labodov. Turistični delavci si prizadevajo, da bi vsaj ta labodji naraščaj obdržali.

Poleg labodov pa je letos spomladi tudi nekaj deset parov divjih rac izvalilo precej mladičev.

A. Ž.

Pisma bralcev

OGORČENI NAD NEOSKRBOVANIMI GROBOVI V DRAGI

V nedeljo, 13. junija, sem bil z ženo in z zakonskim parom v Dragi, na grobišču padlih talcev. Večkrat obiščemo padle, saj ima moja žena tam pokopanega prvega moža. Bili pa smo osupli, ogorčeni, pa ne le mi. Tudi vsi drugi, ki so te dni obiskali grobišče.

Grobovi so skrajno zanemarjeni, porasli s travo, da o cvetju sploh ne govorim. Le tu in tam je šopek cvetja, ki ga prinesejo svojci. Človek bi pričakoval vse kaj drugega, samo tega ne, da so grobovi neoskrbovani. Zanima me, le kaj so napravili s kamni in z obeležbami? Uničili! Sploh mi je nerazumljivo, da so zbrusili napise tako, da so sedaj popolnoma nečitljivi. Res je, da je bila barva sprana in obledela, vendar bi se dalo lepo obnoviti ne da bi se črke poškodovale. Sam sem pred dvema letoma obnovil napis, čeravno težko, ker sem invalid. Vendar je obeležje, kjer je pokopan Ivan Žerovnik zdaj precej slabše, ko so črke »popravili«.

Sprašujem organizacijo ZB v Radovljici, če ve, kaj čutijo svojci padlih, kaj si mislijo obiskovalci, ki jih je vedno dovolj in ne nazadnje tudi tujci (večinoma Nemci), ki tudi vse fotografirajo? Ali ni sramota, da vidijo, kako »spoštujemo« padle za našo svobodo, padle, ki so dali vse, tudi svoje življenje. Mar so to zaslužili, da sedaj počivajo med plevelom?

Pozivam odgovorne, da javno odgovore, kako in kaj je z oskrbovanjem grobov, kaj nameravajo storiti s poškodovanimi napisi?

A. B., Kranj

JESENIŠKI GASILCI – Gasilsko društvo Jesenice-mesto je imelo dolgo težave s članstvom. Lani in letos se je položaj popravil, tako da ima sedaj društvo razen članskih desetin tudi mladinsko desetino in desetini pionirjev starih do 10 let in od 10 do 14 let. Gasilci so sodelovali tudi na občinskem tekmovanju. Mladinci so bili tretji, starejši pionirji četrti, mlajši pionirji pa prav tako tretji. B. B.

Jesenice – *Ob cesti na Blejsko Dobravo na Javorniku pri mostu čez Savo napis Odlaganje smeti strogo prepovedano očitno prav nič ne moti . . . (ds) – Foto: D. Sedej*

PG

Projektivno podjetje Kranj

Kranj – Cesta JLA 6
telefon 21-144 (064)
Ponovno razpisuje v skladu s 44. členom statuta prosto vodilno delovno mesto za:

1. direktorja OZD

Pogoji: visoka ali višja izobrazba gradbene, arhitektonske, pravne ali ekonomske stroke in najmanj 5 let delovnih izkušenj v svoji stroki

2. vodje enote »Visoke gradnje«

Pogoji: visoka ali višja izobrazba arhitektonske ali gradbene smeri za visoke gradnje in najmanj 5 let delovnih izkušenj v svoji stroki ali
srednja izobrazba gradbene smeri za visoke gradnje in najmanj 10 let delovnih izkušenj
strokovni izpit

Kandidati za razpisana delovna mesta morajo poleg splošnih pogojev določenih z zakoni, družbenimi dogovori in samoupravnimi sporazumi, izpolnjevati tudi naslednje pogoje:
da imajo družbenopolitične in moralnoetične vrline ter
organizacijske sposobnosti za opravljanje dela na razpisanem delovnem mestu.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in nekaznovanju ter z opisom dosedanjih delovnih izkušenj naj pošljejo kandidati najkasneje do 17. julija 1976 na naslov:
Projektivno podjetje Kranj, 64000 Kranj – Cesta JLA 6 – v ovojnici z oznako »za razpisno komisijo – direktor OZD (ali vodja enote »visoke gradnje«)«.

mali oglasi • mali oglasi

Mali oglas lahko oddaste pri naši maloglasni službi pri GLASU v Kranju in na vseh poštah na Gorenjskem. Cena malega oglasa je 20 din za 10 besed, vsaka nadaljnja beseda pa stane 3 din. Prav tako lahko oddajate osmrtnice in zahvale. Po želji te objavljamo za dodatnih 60 din tudi s fotografijo. Naročniki imajo pri malih oglasih, osmrtnicah in zahvalah 25 % popust. Letna naročnina znaša 140 din, polletna 70 din. Vse informacije dobite na telefon številka 23-341.

Turistično društvo Škofja Loka sprejema male oglase vsak delovnik od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

prodam

Prodam PERLIT. Informacije vsak popoldan. Strahinj 2 3827

Prodam tridelno rabljeno OKNO, dimenzije 175 × 165 z roleto in steklom. Pot na Jošta 19, Kranj 3858

Prodam KUHINJSKE ELEMENTE (ultrapas modre barve in ročno delo), pult, visoka omara, steklena omara, zračnik, miza, jedilni kot, polica za radio. Rogač Janko, Cankarjeva 8, Radovljica 3878

Poceni prodam rabljen črno-beli TELEVIZOR. Mali, Šorlijeva 29, Kranj 3984

Prodam 3 mesece stare nemške OVČARJE z rodovnikom. Boh. Bistrica, telefon 761-29 3985

Prodam starinski KOLOVRAT. Zasavska 29, Kranj 3986

Prodam dobro ohranjen HLADILNIK GORENJE, 120-litrski. Kern Janez, Čadovlje 9, Golnik 3987

Prodam BAS OJAČEVALEC MM, 100 W za 13.000 din, ojačevalec APOLO, 25 W, oba Melodija in BOBNE znamke Trova. Bistrica 175, Tržič 3988

Prodam strešno OPEKO bobrovec. Švegelj, Golnik 44 3989

Prodam PAVA in samico. Hafner, Binkelj 8, Škofja Loka 3990

Prodam 75 kub. m BUKOVIH DRV. Hribernik, Lavtarski vrh 3, Kranj 3991

Prodam gradbiščno leseno BARAKO dimenzije 3 × 4 m v Kranju. Informacije od 6. do 8. ure na telefon 26-489 3992

Prodam navadno novo tritonsko HARMONIKO, MOTOR MZ 125 in MOPED TOMOS na tri prestave. Poženik 20, Cerklje 3993

Prodam PRAŠIČA, 70 kg težkega, za dopitanje ali zakol. Ambrož 1, Cerklje 3994

Prodam KONJA, KRAVO in VOLA. Žiganja vas 22, Tržič 3995

Zelo ugodno prodam kombiniran električno-plinski ŠTEDILNIK. Kunstelj, Radovljica, Cankarjeva 41 3996

Prodam PUHALNIK brez nožev. Zalog 7, Golnik 3997

Prodam mlade PUJSKE. Glinje 7, Cerklje 3998

Po ugodni ceni prodam TOMOSOV MOTOR 4 KM. Informacije na telefon 26-478 3999

Prodam skoraj nov ŠOTOR RIO za dve osebi. Cena 700 din. Maštrap, Gosposvetska 15, telefon 24-007 4000

Poceni prodam SPALNICO. Ogled popoldan. Širnik, Ulica 1. avgusta 11, Kranj 4001

Prodam težko KRAVO simentalko s teletom ali brez. Polica 2, Naklo 4002

vozila

Prodam OPEL KADET KARAVAN, letnik 1973. Poizve se v Križah 24 pri Tržiču 3892

Prodam MOTORNO KOLO TOMOS brez izpita. Sp. Veterno 1, Križe 3959

Ugodno prodam FIAT 600 D po delih, motor 25.000 po generalni in elektromotor SEVER 5,5 KW. Ogled popoldan. Rihtaršič, Bukovščica 27, Selca nad Škofjo Loko 3962

Kupim kompleten MOTOR za fiat 850. Mlakar, Žirovski vrh nad Zalo 20, Gorenja vas nad Škofjo Loko 3964

Prodam ZASTAVO 750. Melihen Marjan, Gorenjesavska 13, Kranj 4003

Kupim MOPED z dvema prestavama ali dobro ohranjen PONY EXPRES. Košir, Poljane 59 nad Škofjo Loko 4004

Prodam enoosno traktorsko PRIKOLICO kiper. Voklo 49 4005

Prodam karambolirano ZASTAVO 750, celo ali po delih. Motor nepoškodovan, letnik 1973. Gril Leopold, Gubčeva 7, Kranj 4006

Poceni prodam ŠKODO Š 100, letnik 1971. Žg. Kokra 41 4007

kupim

Kupim rabljen ŠTEVEC za motor Jawa 175 kub. Naslov v oglasnem oddelku. 4008

Kupim 33 kv. m rabljenega hrastovega PARKETA. Hosta 9, Škofja Loka 4009

stanovanja

Nujno iščem SOBO v Škofji Loki. Jolanda Šimnovčič, Stara vas 51, Žiri 3974

Oddam podstrešno SOBO zakoncema, lahko z otrokom. Pogoj: Slovenci. Naslov v oglasnem oddelku. 4010

Lesene rolete

izdeluje v vseh barvah SADOLINSA renomirana firma BARDORFER-PETERKA v Mengšu.

Polnopravni zastopnik je Špiler Alojz, Gradnikova 9, 64240 Radovljica tel. 064 75-610. **Pišite ali kličite, pride na dom.**

Mlada uslužbenka išče SOBO v centru Kranja. Ponudbe pod »Nujno« 4011

Dva študenta iščeta opremljeno SOBO od 20. 6. dalje. Jovanovič Vilotije, Smledniška 3, Kranj 4012

zaposlitve

Zdrava upokojenka išče HONORARNO ZAPOSLITEV v kuhinji, s stanovanjem. Govori več jezikov. Ponudbe pod »Stanovanje« 4015

obvestila

MATURANTJE KRANJSKE GIMNAZIJE, iz šolskega l. 1945/46 praznujemo 30-obletnico v soboto, 26. 6. 1976, ob 19. uri v Viteški dvorani na Titovem trgu v Kranju 4013

Cenjene goste obveščamo, da bo GOSTILNA V ČEPULJAH ZAPRTA 21. 6. do 4. 8. 1976 zaradi popravila in dopusta. 4014

Hitro in solidno popravljam vse vrste HLADILNIKOV. Oglasite se na tel. 064-60-801 3810

izgubljeno

ŠKOTSKI OVČAR — LESI, ki sliši na ime PINO, je odšel 15. 6. 1976 od doma. Prosimo vsakogar, ki ve, kje se nahaja, da sporoči na naslov: Duplančič Zvonko, 31. divizije 16, Kranj, telefon 23-613 4016

Pred Globusom v Kranju sem izgubila ZLAT OBESEK z vgraviranim imenom VESNA in datumom 17. 6. 1973. Prosim poštenega najditelja, da ga vrne proti nagradi, ker mi je zelo drag spomin. Vesna — Marija Lončar, C. na Klanec 28, Kranj, telefon 25-576 4017

najdeno

Našla sem DENARNICO z nekaj denarja. Geringer, Tavčarjeva 4, Kranj 4018

ostalo

Brezplačno oddam 4 leta starega PSA, nemškega ovčarja. Končan, Racovnik 8, Železniki 4019

Izdaja ČP Glas, Kranj, Ulica Moše Pijadeja 1. Stavek: GP Gorenjski tisk Kranj, tisk: Združeno podjetje Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2. — Naslov uredništva in uprava lista: Kranj, Moše Pijadeja 1. — Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51500-601-12594 — Telefoni: glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 23-341, uredništvo 21-835, novinarji 21-860, malooglasni in naročniški oddelek 23-341. — Naročnina: letna 140 din, polletna 70 din, cena za 1 številko 2 dinarja. — Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Mercator

Specializirana prodajalna otroške konfekcije in perila Mercatorja v Tržiču, Trg svobode 9 priporoča vsem cenjenim potrošnikom posebno pa še staršem nakup spomladansko letne otroške konfekcije, perila in drugega blaga.

Vse blago vam nudimo tudi na potrošniško posojilo do 3 milijone S din s samo 10 % pologom.

Obiščite našo dobro založeno prodajalno otroške konfekcije Mercatorja v Tržiču

KOGP RANJ

Komunalno, obrtno in gradbeno podjetje z n.sol.o.

TOZD

OBRT Kranj b. o.

Cenjene stranke obveščamo, da bomo razprodajali višek prekomernih zalog materialov v stroko spadajočih panog:

- **razne materiale za pode (parketi, plastika in tapisomi)**
- **materiale za mizarsko dejavnost (razna okovja, ultrapas in nekaj lesa)**
- **materiale za pleskarje (razne barve, kiti in tapete)**
- **materiale za pečarska dela (zidne in talne ploščice)**
- **materiale za tapetništvo (zavese, samonavijalce, usnje in razne motvoze)**

Prvi dan prodaje bo 26. 6. 1976 od 8. do 12. ure v skladiščih Ručigajeva št. 5, Primskovo (komunalna cona).

NE ZAMUDITE UGODNE PRILIKE!

alpina žiri made in yugoslavia

Z Alpino Žiri v sončne dni

rdeča

zelena rdeča

rdeča modra

ALPETOUR

SOZD Alpetour, Škofja Loka — Titov trg 4 b

objavlja naslednja prosta delovna mesta v:

TOZD TOVORNI PROMET TRANSTURIST, ŠKOFJA LOKA

referenta za splošne zadeve

Pogoj za zasedbo delovnega mesta:
srednja izobrazba upravno administrativne smeri ter 2 leti delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu.
Poskusno delo 2 meseca.

TOZD SERVIS OSEBNIH AVTOMOBILOV IN MEHANIZACIJE, KRANJ

6 avtomehanikov

Pogoj za zasedbo delovnih mest:
KV avtomehanik, odslužen vojaški rok.
Poskusno delo 2 meseca.

1 pralca vozil
1 mazalca vozil

Pogoj za zasedbo delovnih mest:
PK delavec, odslužen vojaški rok.
Poskusno delo 1 mesec.

DELOVNA ORGANIZACIJA PROMET, ŠKOFJA LOKA

referenta za samoupravljanje

Pogoj za zasedbo delovnega mesta:
višješolska izobrazba pravne smeri ter 3 leta delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu.
Poskusno delo 3 mesece.

glavnega obolista
statistika
referenta žiro računa

Pogoj za zasedbo delovnih mest:
srednješolska izobrazba ekonomske smeri ter 3 leta delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu.
Poskusno delo 2 meseca.

inštruktorja kontrolne službe

Pogoj za zasedbo delovnega mesta:
srednješolska izobrazba prometne smeri ter 2 leti delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu.

vodje tehnične službe

Pogoj za zasedbo delovnega mesta:
višješolska izobrazba organizacijske smeri ter 3 leta delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu.

finančnega kontrolorja

Pogoj za zasedbo delovnega mesta:
višješolska izobrazba ekonomske smeri ter 3 leta delovnih izkušenj na enakem ali podobnem delovnem mestu.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pismene ponudbe z dokazili sprejema kadrovski oddelek SOZD Alpetour Škofja Loka, Titov trg 4 b — 7 dni po objavi.

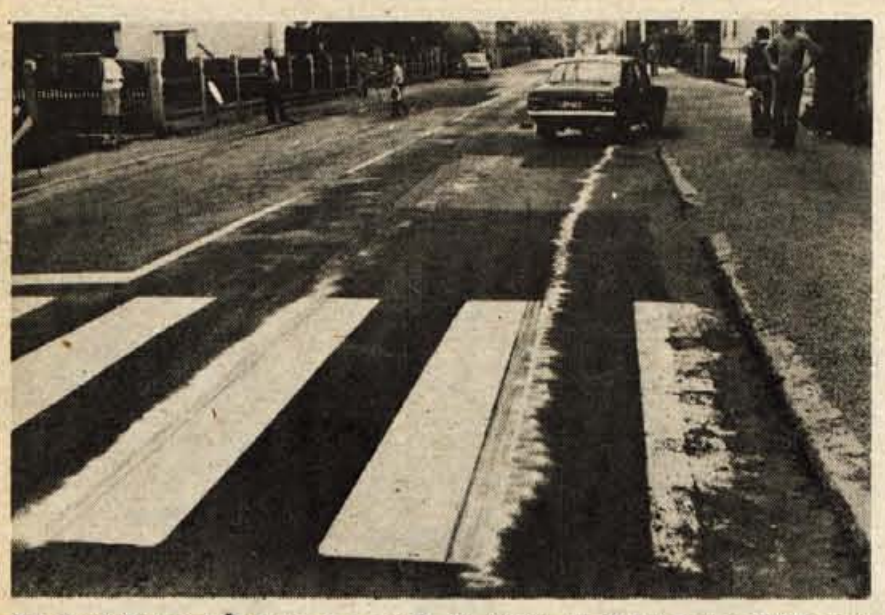

Na Cesti Staneta Žagarja je v petek, 18. junija, ob 6. uri zjutraj kljub močnemu zaviranju voznik osebnega avtomobila Anton Žumer iz Kranja zadel 8-letnega Uroša Bizjaka, ki je neprevidno in zunaj prehoda za pešce prečkal cesto. Hudo ranjenega Uroša so prepeljali v ljubljansko bolnišnico. – Foto: Perdan

s sodišča

Trčenje v ovinku

Na eno leto zapora je okrožno sodišče v Kranju obsodilo Braneta Dežmana, 35-letnega strojnika s Srednje Bele, ker je zakrivil prometno nesrečo s smrtnimi posledicami. Nesreča se je pripetila lani 10. novembra ob 5.30 na cesti tretjega reda med Belo in Bobovkom. Vreme je bilo deževno, cesta mokra, bilo je še temno. Ko je vozil s svojim osebnim avtomobilom renault 12 v oster pregledni levi ovinek v bližini odcepa za vas Tatinec, je na razdaljo kakih 50 do 60 metrov opazil, da mu vozi nasproti motorist, zato je luči zasenčil. Vozil pa ni po svoji desni polovici vozišča, niti ni bilo na levi strani toliko prostora, da bi se lahko varno srečal z mopedistom Franjom Žeželjem, ki je vozil pravilno po svoji desni. Zaradi tega je prišlo na levi polovici vozišča do frontalnega trčenja: voznik Žeželj je bil pri tem tako hudo ranjen, da je med prevozom v bolnišnico umrl.

Dežman se je zagovarjal, da je prišlo do trčenja na desni polovici vozišča, kamor naj bi bil mopedist pri slabi vidljivosti zaradi bleščave zasenčenih luči avtomobila nevede zavozil. Vendar pa je sodni izvedenec na podlagi sledov trčenja, delov mopeda, koščkov laka avtomobila in odpadlega blata s podvozja avtomobila, ki so bili najdeni okoli 90 cm od levega roba ceste, podal mnenje, ki izključuje, da bi bilo mesto trčenja na desni polovici vozišča. Skupaj z drugimi dokazi se je sodišče prepričalo, da voznik Dežman ni vozil v skladu z določili zakona o temeljih varnosti cestnega prometa. Po mnenju sodišča bi moral glede na svoje dolgoletne vozniške izkušnje predvidevati, da se zaradi vožnje po levi v ovinku na cesti, ki jo sicer dobro pozna, ob srečanju z mopedistom lahko nesrečno konča, kot se tudi je.

Pri odmeri kazni je sodišče med olajševalnimi okolnostmi upoštevalo, da se je nesreča pripetila v zelo slabih vremenskih razmerah, da Brane Dežman še ni bil obsojen za tako dejanje ter da ima družino.

L. M.

dežurni veterinarji

OD 25. JUNIJA DO 2. JULIJA 1976:
RUS Jože, dipl. vet., Cerklje št. 147, tel. 42-015 za občino Kranj;
HABJAN Janko, dipl. vet., Žiri 140 tel. 69-280 za občino Škofja Loka;
VIDIC Franc, dipl. vet., Jesenice, Kosova 9 tel. 81-288 za občini Radovljica in Jesenice.
Centralna dežurna služba tel. 25-779 Kranj
Obvestili: ambulanta za male živali dela pri ŽVZG Kranj, Iva Slavca 1, vsak četrtek, od 7. do 8. ure zjutraj.

nesreče

Nepravilno prehitevanje

V sredo, 16. junija, ob 15.10 se je na magistralni cesti med Jeprco in Drulovko pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila belgijske registracije Neis Armin Reinhold (roj. 1953) je peljal proti Ljubljani. Na ravnem delu ceste je prehiteval osebni avtomobil avstrijske registracije, ki ga je vozil Ferdinand Strobreiter (roj. 1914) prav tedaj, ko ga je že prehiteval voznik osebnega avtomobila Franc Pavlič (roj. 1932) iz Ljubljane. Voznik Neis je zadel v bok Pavličevega avtomobila, da ga je zaneslo v levo, nato v desno, kjer je oplazil Strobreiterjev avtomobil in ga zrinil s ceste, da je trčil v drevo, Pavličev avtomobil pa je zaneslo v levo s ceste. V Strobreiterjevem avtomobilu sta bili lažje ranjeni dve sopotnici, škode na vozilih pa je za 72.000 din.

Nenadoma s ceste

V četrtek, 17. junija, ob 19. uri se je na magistralni cesti med Ljubnim in Podtaborom pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Marjan Kajfež (roj. 1931) iz Kranja je vozil od Radovljice proti Kranju. V desnem blagem ovinku je pred križiščem v Podtaboru iz neznanenga vzroka zapeljal na levo stran vozišča, nato spet v desno, kjer je zavozil s ceste in trčil v drevo. Voznik je bil pri tem lažje ranjen, škode na vozilu pa je za 40.000 din.

Trčenje v ovinku

V petek, 18. junija, ob 16.45 se je na regionalni cesti Trebija–Sovodenj pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Franc Čeferin (roj. 1932) iz Kranja je vozil proti Sovodnju. Ko je pripeljal z neprimerno hitrostjo v desni nepregledni ovinek, mu je nasproti počasi pravilno po desni pripeljal avtobus, ki ga je vozil Vlado Kostevc (roj. 1936) iz Črne. Vozili sta čelno trčili; pri tem so bili voznik Čeferin, njegova žena in sin lažje ranjeni. Na vozilih pa je škode za 35.000 din.

Smrtna nezgoda

V nedeljo, 20. junija, ob 14.30 se je na regionalni cesti Kranj–Mengeš pri odcepu ceste za Hrastje pripetila huda prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Hajrudin Letič (roj. 1949) iz Kranja je vozil proti Mengšu. Ko je prevozil odcep za Hrastje, je z desne strani prečkala cesto Marija Potočnik (roj. 1894) iz Kranja, Jezerska cesta; voznik jo je pri tem zadel, da je padla in se tako hudo ranila, da je med prevozom v bolnišnico umrla.

Zapeljal v levo

V nedeljo, 20. junija, ob 15.15 se je na Zasavski cesti v Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Boris Petrovič (roj. 1924) iz Kranja je peljal po Zasavski cesti od Drulovke proti Laboram. Ko je peljal mimo gostilne Rekar, je pogledal na parkirni prostor, pri tem pa je sekal blagi levi ovinek, tako da je zapeljal proti levi strani vozišča, kjer je prav tedaj pripeljal iz nasprotne smeri voznik osebnega avtomobila Boris Žnidar (roj. 1950) iz Šenčurja. V čelnem trčenju sta bili lažje ranjeni obe sopotnici v avtomobilih. Škode pa je za 21.000 din.

L. M.

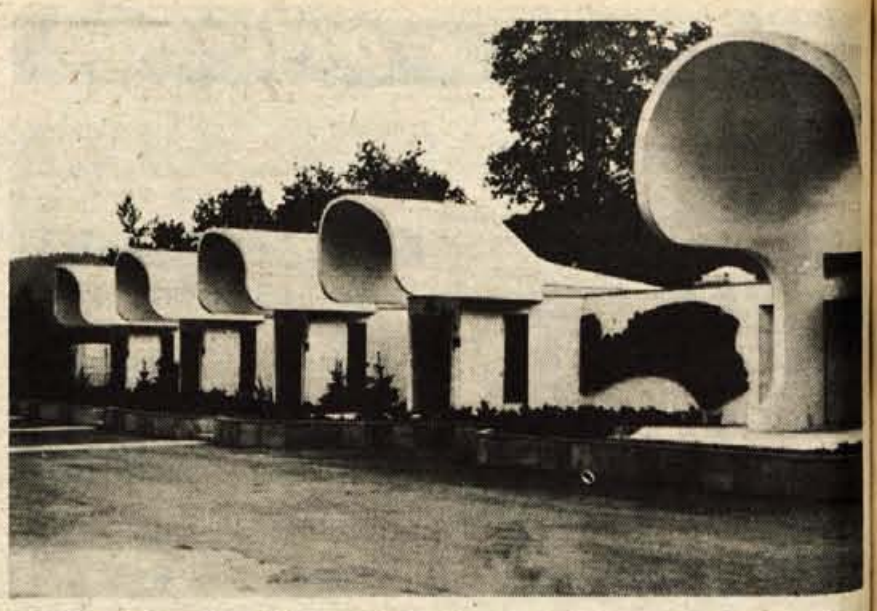

Blejska Dobrava – *V jeseniški občini so se s samoupravnim sporazumom odločili, da na Blejski Dobravi zgrade štiri mrliške vežice. Do zdaj so organizacije združenega dela in posamezniki prispevali skupaj 640 milijonov dinarjev, s katerimi so zgradili štiri lepe mrliške vežice z reliefom. Vse organizacije pa še niso prispevale, tako da bodo z denarjem, ki ga bodo zbrali v prihodnje, uredili okolico in opravili še druga nujna dela ob gradnji mrliških vežic. (ds) – Foto: D. Sedej*

Dostojno slovo od pokojnikov

Razen zborov občinske skupščine bosta o osnutku odloka o organizaciji in poteku pogrebov v tržiški občini razpravljala tudi komisija za verska vprašanja pri skupščini in koordinacijski odbor za verska vprašanja pri občinski konferenci SZDL

Tržič – Pretekla leta je bilo pogosto slišati pobude za uveljavitev enotne organizacije in potekov pogrebov v Sloveniji. Enakega mnenja je bila tudi Gospodarska zbornica SRS leta 1974 in na osnovi njenih tez so nekatere občine že sprejele ustrezne odloke. Dela so se lotili tudi v Tržiču in že pripravili osnutek odloka, ki pa zaradi zagotovil, da bodo pogrebi na Gorenjskem enotno urejeni, ni bil predložen občinski skupščini. Letos so predvsem na pobudo družbenopolitičnega zbora občinske skupščine v Tržiču ponovno pripravili osnutek odloka o organizaciji in poteku pogrebov. Izvršni svet je o njem dvakrat razpravljal in ga preteklo sredo in četrtek predložil skupščinskim zborom. Le-ti so imeli nanj nekaj pripomb. Razprava o osnutku s tem še ni končana. Obravnavala ga bosta še predvsem komisija za verska vprašanja in enak koordinacijski odbor pri občinski konferenci SZDL. Izvršni svet bo pripombe zbral in pripravil predlog odloka. O njem bodo odločali delegati na eni od naslednjih sej skupščine.

Dosedanje razprave o osnutku odloka so opozorile na željo večine ljudi po dostojnejšem in bolj organiziranem slovesu od pokojnikov. Za marsikoga so boleči primeri, ko nekomu namenjamo pri pogrebu izjemno pozornost, nekdo pa je zato prikrajšan. Zato utegne povzročiti zanimivo razpravo predlog, da bi se od slehernega pokojnika morali posloviti z nekaj besedami in mu jih nameniti kot občanu in članu naše socialistične skupnosti. Kaže, da bo končno v Tržiču uvedeno tudi boljše obveščanje o umrlih soobčanih. Njihova imena bodo izpisana v posebni vitrini sredi mesta, sprotno pa bo obveščanje tudi prek lokalnega radia.

J. Košnjek

Hotel
CREINA KRANJ

prireja v četrtek, 24. junija 1976, ob 20. uri na terasi hotela
TEKMOVANJE ZA NAJBOLJŠO GOSPODINJO KRANJA
z družabnimi igrami in plesom

Gost večera: Ljubiša Pavič, humorist
Igra ansambel »BELE STRELE«
Vabljeni!

Predprodaja vstopnic v recepciji hotela

ZAHVALA

Ob prerani in boleči izgubi naše ljubljene žene, mame in stare mame

Marije Erzar

Tišlerjeve mame

se zahvaljujemo vsem, kateri ste nam izrekli sožalje, ji darovali cvetje in vence. Posebno se zahvaljujemo duhovščini, pevskemu zboru in vsem, kateri ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: mož Janez, hčerke Anica, Marinka in Nežka ter sinova Francelj in Peter z družinami.

Zg. Brnik, 19. junija 1976

Po kratki bolezni nas je zapustil v 78. letu starosti naš dobri brat, svak in stric

Miha Korošec

bivši trgovec – vojaški vojni invalid

Dragega pokojnika bomo pospremili na zadnji poti v torek, 22. 6. 1976, ob 16.30 izpred njegovega doma v Češnjici, na pokopališče Srednja vas v Bohinju.

Žalujoči: brat, sestre, svak in svakinji ter nečaki in nečakinje z družinami.

Češnjica v Bohinju, 20. junija 1976

V petek, 18. junija, ob 7. uri zjutraj je na Škofjeloški cesti v Kranju pred križiščem z regionalno cesto Kranj–Škofja Loka zdrsnil s tovornjaka Cestnega podjetja, vozil ga je Drago Praprotnik iz Kranja, 13 ton težak buldožer. Nezgoda se je pripetila, ko je tovornjak zavijal v desno na regionalno cesto, pri tem pa ga je zaneslo, nagnil se je v levo in stresel svoj tovor. Kasneje je bilo ugotovljeno, da tovornjak ni bil tehnično brezhiben, njegova nosilnost pa je tudi le 12 ton; po predpisih pa sploh ne bi smeli s tovornjakom prevažati takega tovora, pač pa bi moral biti naložen na posebnem priklopnem vozilu. – Foto: Perdan

TVD Partizan Križe slavi

Križe – TVD Partizan Križe slavi letos 20. obletnico delovanja. Križani združujejo proslavljanje tega jubileja s praznovanjem 35. obletnice vstaje in 10. obletnice pobratenja med Tržičem in alzaškim mestom Ste Marie aux Mines. Praznovanje bo v okviru XI. športnega tedna, ki se je začel včeraj, končan pa bo v nedeljo, 27. junija.

TVD Partizan Križe je bil ustanovljen leta 1956. Takrat so Križani tudi prvič organizirali športni teden. Društvena dejavnost je bila že od vsega začetka zelo živahna, saj je obsegala splošno vadbo, nekatere specializirane panoge, rokomet in kasneje še smučarske skoke. Rokometaši so odigrali prve tekme leta 1956, za kar ima največ zaslug Janez Wagner, ki je mlade Križane začel navduševati za rokomet med rednimi šolskimi urami telesne vzgoje. Prvo leto so rokometaši komaj obdržali mesto v gorenjski rokometni ligi, naslednje leto pa so bili že četrti. Po šestih letih so se uvrstili v republiško consko rokometno ligo. Leta 1963 so predvsem po zaslugi prizadevnega predsednika Kristjana Kokalja uredili svoje igrišče blizu šole in ga opremili z razsvetljavo, tako da je mogoče trenirati in igrati tudi zvečer.

Smučarska skakalna sekcija je začela delovati v sezoni 1968/1969. Najprej je bilo treba urediti skakalnice. Leta 1969 je bila zgrajena 25-metrska, leta 1972 pa še 50-metrska. V letošnjih prazničnih dneh ob XI. športnem tednu pa bodo otvorili še plastično smučarsko skakalnico, kar je za Križe velika pridobitev. Pri TVD Partizan delujeta še namiznoteniška in šahovska sekcija.

Križani so pripravili za XI. športni teden bogat program. Včeraj popoldne je bila trim akcija »Vsi na kolo za zdravo telo«. Danes popoldne ob petih je na sporedu šahovski turnir, v četrtek, 24. junija, ob 17. uri pa rokometni turnir, posvečen neumornemu organizatorju športa v Križah Kristjanu Kokalju. V petek ob 16. uri bo v Križah namiznoteniški turnir, v soboto ob 15. uri pa bo otvoritev plastične smučarske skakalnice v Sebenjah. Praznovanje in športni teden bosta dosegla višek v nedeljo, 27. junija, ob 14. uri, ko bo v Križah telovadni nastop. Po nastopu bo družabna prireditev, na kateri bo igral ansambel Peto kolo s pevcema Marjano Deržaj in Jankom Ropretom.

J. Kikel

Komunalno podjetje

Kovinar Jesenice

razpisuje kadrovske štipendije za pridobitev naslednjih poklicev:

1 štipendijo za pridobitev poklica gradbeni tehnik – smer nizke gradnje
2 štipendiji za pridobitev poklica KV zidar
2 štipendiji za pridobitev poklica KV pleskar
1 štipendijo za pridobitev poklica KV mizar.

Štipenditor bo izplačeval štipendijo v mesečnih zneskih, in sicer v višini, ki jo določa 14. člen samoupravnega sporazuma o štipendiranju učencev in študentov za čas, ki je po statutu vzgojno izobraževalnih organizacij potreben za redno šolanje.
Kandidati naj poleg prijav predložijo tudi dokazila o učnem uspehu in materialnem stanju.

Prijave sprejema komisija za medsebojna razmerja TOZD Nizke gradnje. Rok prijave je 15 dni od objave razpisa.
O rezultatih razpisa bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po preteku prijavnega roka.

Proizvodno gradbeno podjetje Gradnja Žalec

Probleme današnjega časa ENERGETSKO KRIZO, ONESNAŽEVANJE OKOLJA, VARČEVANJE REŠUJEJO

Schiedel – YU – dimniki
Schiedel – YU – zračniki
Schiedel – YU – jaški za smeti
Schiedel – YU – odprti kamini
Montažne troprekatne greznice
STIBO termoblok
STATIK montažni stropovi

NAŠ PROIZVODNI PROGRAM

SCHIEDEL – YU – DIMNIK je troplasten dimnik. Porabi do 40 % manj goriva, ne onesnažuje ozračja. Ker je okrogel, daje boljši vlek in je enostaven za čiščenje. Njegov šamotni vložek je odporen proti kislinam, varen pred zasajevanjem in toplotno obstojen. Schiedel dimnik je montažni dimnik, zato cenen pri postavitvi.

SCHIEDEL – YU – ZRAČNIKI v elementu z dimnikom ali posebej skrbijo za vedno čist zrak v prostorih bivanja.

SCHIEDEL – YU – JAŠKI ZA SMETI – enostaven odmet odpadkov v stanovanjskih blokih, šolah in poslovnih poslopjih.

SCHIEDEL – YU – ODPRTI KAMINI so novost na našem tržišču. Z njimi si olepšate stanovanje in omogočite prijetno in estetsko gretje.

MONTAŽNE TROPREKATNE GREZNICE so prav tako novost na našem tržišču. Poenostavijo in pocenijo gradnjo, ustrezajo sanitarnim predpisom in JUS normam glede števila oseb v gospodinjstvu.

STIBO TERMOBLOK je betonski blok s posebnim styropornim vložkom. S tem se doseže optimalna toplotna izolacija. Ustvarite si stalno varčevanje energije, zato gradite tudi vi s STIBO Blokom.

STATIK MONTAŽNI STROP opečne ali betonske izdelave zmanjša stroške, poenostavi montažo.

PROIZVAJAMO, PRODAJAMO IN MONTIRAMO
Proizvodno gradbeno podjetje GRADNJA Žalec, Aškerčeva 4, telefon št. (063) 710-740, 710-783, 710-782.
Enota: Proizvodnja in prodaja gradbenih materialov Latkova vas pri Preboldu, tel. št. (063) 722-027.

Naše proizvode lahko kupite v vseh prodajalnah gradbenega materiala.

Slovenska košarkarska liga – moški

Še vedno Celje in Triglav

KRANJ – V predzadnjem kolu tega največjega slovenskega moškega košarkarskega tekmovanja sta na čelu in edina kandidata za republiški košarkarski naslov še vedno Celje in kranjski Triglav. Oba sta v tem predzadnjem kolu premagala svoje vrste. Jeseničani so si z zmago nad Fructalom zagotovili udeležbo na turnirju, ki bo odločal o izpadu.

JEŽICA : TRIGLAV 83:86

Ljubljana – Telovadnica OŠ F. Bevka, Ježica : Triglav 83:86 (39:49), gledalcev 150, sodnika Strickberger in Lozič (oba Ljubljana).

Ježica: Brdajs 14, Tomat 8, Vujičič 12, V. Oven 4, Zaloker 22, Jakopič 4, Kočevar 3, Rožič 17.

Triglav: Košir 16, Fartek 2, Zupan 19, Skubic 16, Lipovac 19, Urlep 11, Hribernik 3.

Kranjčani so šli tokrat v borbo in z željo, da tudi v Ljubljani osvojijo obe točki, ki bi jim tako zagotovili ponovno srečanje s Celjem za prvo mesto. To jim je tudi uspelo, saj so nasprotnika nadigrali že v prvem delu. V finišu tekme so nekoliko popustili, toda kljub temu so zasluženo zmagali.

JESENICE : FRUCTAL 72:51

Jesenice – Dvorana pod Mežakljo, Jesenice : Fructal 72:51 (30:17), gledalcev 300, sodnika Burja in Lotrič (oba Ljubljana).

Jesenice: Noč 3, Bizjak 12, D. Pirih 13, Lozar 6, Mišič 2, Vauhnik 4, Šmid 2, Vujačič 30.

Fructal: Jurišič 4, Šager 23, Zorn 1, Šoban 5, Štancar 3, Slokar 11, Ciglič 4.

Jeseničani so z dobro igro v obeh delih srečanja presenetili goste. Čeprav so Ajdovci nastopili brez dveh najboljših igralcev, kljub temu niso bili za tokrat razpoložene Jeseničane nevaren nasprotnik.

Ostali izidi: Trnovo : Beti 111:76 (52:33), Novoteks : Branik 76:80 (29:34), Celje : Vrhnika 98:77 (42:39), Rudar : Bežigrad 74 68:84 (31:30).

Lestvica:

Celje	22	18	4	1811:1582	36
Triglav	21	17	4	1799:1623	34
Bežigrad 74	21	15	6	1763:1633	30
Fructal	21	13	8	1670:1652	26
Trnovo	21	10	11	1801:1836	20
Rudar	21	8	13	1575:1577	16
Ježica	21	8	13	1647:1664	16
Branik	21	8	13	1699:1735	16
Vrhnika	21	8	13	1733:1817	16
Beti	22	8	14	1606:1775	16
Novoteks	21	7	14	1559:1636	14
Jesenice	21	7	14	1533:1656	14

Para zadnjega kola: Jesenice : Ježica, Triglav : Novoteks. -dh

Plavanje

Petrič prvi v Bratislavi

Bratislava – Kranjski olimpijski potnik za Montreal Borut Petrič je na velikem mednarodnem plavalnem mitingu v Bratislavi v močni konkurenci dosegel lep uspeh. S časom 16:22,7 je zmagal v disciplini 1500 m kravl.

Čeprav je to sicer dober rezultat, vendar slabši od njegovega državnega rekorda, si od Petriča lahko kaj kmalu obetamo, da bo plaval pod magičnih 16 minut. -dh

Divja liga

V derbiju divje lige so Arestantje katastrofalno premagali vodečo Kokrico in jo z odigrano tekmo več zamenjali na prvem mestu. S tem se je položaj na vrhu tabele še bolj zapletel, saj imajo sedaj kar štiri ekipe enake možnosti za prvo mesto.

Rezultati: Hinavci : Škrlovc boys 1:3, All Stars : Kokrica 4:5, Union : Arestantje 0:14, Old Klanc : Botafogo 3:1, Sedmina : Kamikaze 2:2, Jeleni : Feniks 3:0, Arestantje : Kokrica 8:3, Škrlovc boys : Old Klanc 5:4, Kamikaze : Jeleni 6:3, Sedmina : Botafogo 3:0, Union : All Stars 2:5, Feniks : Kamikaze 2:10, Hinavci : Hostaform 4:6.

Lestvica:

Arestantje	9	7	0	2	60:20	14
Kokrica	8	7	0	1	61:24	14
All Stars	8	7	0	1	49:19	14
Sedmina	7	6	1	0	34: 7	13
Kamikaze (-1)	8	4	1	3	36:31	8
Hostaform	7	4	0	3	30:29	8
Old Klanc	7	4	0	3	21:21	8
Hinavci	8	3	0	5	21:26	6
Jeleni	9	3	0	6	26:48	6
Škrlovc boys (-1)	7	3	0	4	32:35	5
Union	9	2	0	7	20:59	4
Botafogo (-1)	7	0	0	7	3:26	-1
Feniks (-1)	7	0	0	7	7:52	-1

K. B.

Balinarji Radovljice tretji

V organizaciji balinarskega kluba Radovljica je bilo v soboto, 19. in v nedeljo, 20. junija, na baliniščih v Radovljici in Lescah 25. jubilejno slovensko balinarsko prvenstvo za dvojice. Na tekmovanju je nastopilo 24 dvojic. Po ogorčenih in lepih borbah v predtekmovanju in finalu je prvo mesto in republiški naslov osvojila dvojica BK Žaba II iz Ljubljane.

Končni vrstni red: 1. Žaba II Ljubljana, 2. Sloga Ljubljana, 3. BK Radovljica, 4. Metalna Maribor, 5. Hoja Kranj, 6. Žaba I Ljubljana, 7. Litostroj Ljubljana.

Prvih sedem dvojic se je uvrstilo na državno prvenstvo, ki bo letos v Tivatu. Dvojice gorenjskih balinarskih klubov so na prvenstvu s 3. in 5. mestom dosegle zelo velik uspeh, ki predstavlja prijetno presenečenje.

V. Matjašič

Končno prostori za ŠD Triglav

Športno društvo Triglav iz Kranja, ki združuje več kot tisoč petsto športnikov v enajstih klubih in mnogi med njimi predstavljajo sam vrh jugoslovanskega športa, bo v kratkem dobil spet svoje »poslovne« prostore,« smo zvedeli na 2. redni seji IO ŠD Triglav v četrtek, 17. 6. 76. Na Prešernovi ulici 11., bo določene prostore izpraznil Klub gospodarstvenikov, in bo tako ŠD Triglav po desetih letih potikanja po Kranju spet imel svoj času in ugledu primeren prostor pod soncem. -rc

Pokrovitelj letošnjih XXI. letnih športnih iger grafično in grafično predelovalne industrije Slovenije, ki so bile tokrat po šestnajstih letih v organizaciji OOS GP Gorenjski tisk v Kranju, je na stadionu odprl predsednik skupščine občine Kranj Tone Volčič. – Foto: F. Perdan

XXI. letne športne igre delavcev grafične in grafično-predelovalne industrije Slovenije

Gostitelj tretji

KRANJ – Osnovna organizacija sindikata GP Gorenjski tisk, ki je bila pod pokroviteljstvom predsednika skupščine občine organizator XXI. letnih športnih iger delavcev grafične in grafično-predelovalne industrije Slovenije, je po šestnajstih letih spet zadovoljivo spravila pod streho tudi to športno srečanje grafikov. V treh dneh se je na stadionu Štanka Mlakarja ter v telovadnicah OŠ dr. Franceta Prešerna, OŠ Simona Jenka in v avli OŠ Simona Jenka ter v avli delavskega doma za najboljšega potegovalo v moški in ženski konkurenci devetnajst moštev z nad 800 tekmovalci.

Največ uspeha so imeli sicer predstavniki ČGP Delo, ki so bili najboljši v generalni ekipni uvrstitvi. Na dobrem tretjem mestu pa so pristali gostitelji, pri tem pa jim je lep delež k temu solidnemu mestu prispevala tudi ženska vrsta in veterani. Oboji se namreč ponašajo z dvema drugima mestoma. Osvojile so ga strelke in veteransko moštvo v malem nogometu. Tudi ostali niso razočarali, saj so se vsi od prvega pa do zadnjega borili po svojih zmožnostih.

Vsekipna uvrstitev: 1. ČGP Delo Ljubljana 245, 2. Aero Celje 240, 3. GP Gorenjski tisk Kranj 203, 4. GP Pomurski tisk Murska Sobota 201, 5. Mladinska knjiga Ljubljana 138, 7. Tiskarna Ljudska pravica – Dnevnik 136, 7. Učne delavnice Ljubljana 101, 8. Tiskarna Toneta Tomšiča Ljubljana 99, 9. GP Mariborski tisk 99, 10. Tiskarna Jože Moškrič Ljubljana 83, 11. Tiskarna Ljubljana 68, 12. Cankarjeva založba Ljubljana 63, 13. GP Kočevski tisk Kočevje 55, 14. EGP Škofja Loka 42, 15. Univerzum Ljubljana 34, 16. Tiskarna Slovenija Ljubljana 34, 17. Soča Šempeter 32, 18. Embalaža Maribor 29, 19. Tika Trbovlje 17;

Izidi – moški: namizni tenis – finale: Mariborski tisk : Delo 5:2, Aero : Ljudska pravica – Dnevnik 5:2. Vrstni red: 1. Mariborski tisk, 2. Delo, 3. Aero, 4. Ljudska pravica – Dnevnik, 5. Soča, 8. Gorenjski tisk; streljanje: 1. Mariborski tisk 643, 2. Delo 612, 3. Ljubljana 609, 4. Gorenjski tisk 598, 5. Cankarjeva založba 564; odbojka – finale: Cankarjeva založba : Aero 0:2, Gorenjski tisk : Delo 0:2. Vrstni red: 1. Aero, 2. Cankarjeva založba, 3. Delo, 4. Gorenjski tisk, 5. EGP Škofja Loka; šah: 1. Aero 24,5, 2. Delo 24,5, 3. Mladinska knjiga 19,5, 4. Pomurski tisk 17,5, 5. Ljubljana 14, 9. Gorenjski tisk 10; plavanje: 1. Aero 4:40,2, 2. Mladinska knjiga 4:41,8, 3. Učne delavnice 4:45,7, 4. Pomurski tisk 4:46,1, 5. Delo 4:48,2, 6. Gorenjski tisk 4:54,6; rokomet – finale: Aero : Pomurski tisk 13:12 (4:6), Jože Moškrič : Soča 20:15 (10:8); vrstni red: 1. Aero, 2. Pomurski tisk, 3. Jože Moškrič, 4. Soča, 5. Mladinska knjiga, 6. Gorenjski tisk; mali nogomet – finale: Aero : Mladinska knjiga 0:1 (0:1), Gorenjski tisk : Jože Moškrič 3:4 (1:2); vrstni red: 1. Aero, 2. Mladinska knjiga, 3. Jože Moškrič, 4. Gorenjski tisk, 5. Slovenija; veterani – finale: Gorenjski tisk : Pomurski tisk 2:3, Delo : Jože Moškrič 5:6; vrstni red: 1. Pomurski tisk, 2. Gorenjski tisk, 3. Jože Moškrič, 4. Delo, 5. Ljudska pravica – Dnevnik;

ženske: namizni tenis – finale: Učne delavnice : Ljudska pravica – Dnevnik 3:0, Cankarjeva založba : Gorenjski tisk 3:1; vrstni red: 1. Učne delavnice, 2. Ljudska pravica – Dnevnik, 3. Cankarjeva založba, 4. Gorenjski tisk, 5. Tone Tomšič; streljanje: 1. Mariborski tisk 577, 2. Gorenjski tisk 446, 3. Delo 434, 4. Učne delavnice 420, 5. Kočevski tisk 400; odbojka – finale: Delo : Aero 2:0, Tone Tomšič : Pomurski tisk 0:2; vrstni red: 1. Delo, 2. Aero, 3. Pomurski tisk, 4. Tone Tomšič, 5. Gorenjski tisk; plavanje: 1. Delo 6:14,3, 2. Mladinska knjiga 6:47,0, 3. Gorenjski tisk 7:57,1, 4. Pomurski tisk 7:59,9, 5. EGP 9:16,9.

D. Humer

Gostitelj letnih športnih iger grafikov, ki so bile tri dni v Kranju, moštvo GP Gorenjski tisk se je v generalni uvrstitvi ekip odlično odrezalo. Med devetnajstimi predstavniki, ki so zastopali grafično industrijo Slovenije, so zasedli solidno tretje mesto. Še posebej pa velja za svojo borbenost pohvaliti ženski del ekipe in veterane. – Foto: F. Perdan

Prvo mesto Plamenu

Radovljica – V okviru delavskih športnih iger radovljiških sindikatov je bilo v soboto na igriščih v Radovljici, Lescah in Vrbnjah prvo sindikalno občinsko prvenstvo v malem nogometu. Pod pokroviteljstvom OOS in TKS Radovljice je tekmovanje organizirala komisija za mali nogomet pri ZTKO. Na tekmovanju so nastopile ekipe iz 16 osnovnih organizacij sindikata. V predtekmovanju so bile razdeljene v 4 skupine. Zmagovalci skupin pa so bili: Žito – Triglav Lesce, Plamen Kropa, Elan Begunje in GG Bled. V finalnem delu je najboljšo igro pokazala ekipa OOS Plamen ter zasluženo osvojila prvo mesto.

Izidi – finale: za 3. mesto Elan : GG 2:0, za 1. mesto Plamen : Žito 3:0; vrstni red: 1. Plamene, 2. Žito, 3. Elan, 4. GG, 5. Iskra Otoče.

Prijetno tekmovalno vzdušje in fair borbe je s svojim nešportnim obnašanjem in nefair odnosom do drugih ekip pokvarila ekipa OOS Veriga Lesce, ki je s svojim neresnim delom do tekmovanja oškodovala boljšo ekipo in pokvarila tudi svojo uvrstitev. Sodimo, da takšno obnašanje ne sodi na športna tekmovanja, zato bo o nastopu te ekipe na prihodnjem prvenstvu zadnjo besedo izrekla komisija za šport in rekreacijo pri občinskem sindikalnem svetu Radovljica.

V. Matjašič

Dirka za krajevni praznik

Na stadionu v Stražišču je bila v počastitev krajevnega praznika Stražišča v nedeljo kolesarska dirka. Organizirali so jo člani krajevne zveze mladine ob pomoči kolesarskega kluba Sava Kranj.

Rezultati – cicibani: 1. Andreja Košir, 2. Metod Kurent, 3. Tomaž Zupan; pionirji do 10 let: 1. Igor Bitenc, 2. Stefan Žun, 3. Zdravko Hlebec; pionirji do 15 let: 1. Vlado Maren, 2. Stane Kurent, 3. Bogo Žun; mladinci: 1. Miro Kaltenekar; člani 20–40 let: 1. Simon Tulipan; člani nad 40 let: 1. Ivan Ropret.

F. Jelovčan

V Preddvoru Stari : Mladi 24:41 (10:18)

V tradicionalnem rokometnem srečanju, ki je bilo že četrto leto zapored, se je ekipa Mladih, ki zastopa barve Preddvora v LCRL – sever, oddolžila Starim za lanskoletni poraz. Ekipa Mladih je bila celo tekmo v premoči in je zasluženo visoko zmagala. V ekipi Starih je najboljšo igro pokazal Polak, pri Mladih pa Vidic, ki je eden najboljših strelcev v LCRL. Zmagovalna ekipa je prejela v trajno last lep spominski pokal, ki ga je izdelal Franci Guček.

V ekipi Starih so nastopili: Andoljšek, Vučković 2, Krč 3, Guček 4, Štefe, Fortun, Polak 8, Vovnik 3, Nečimer 4, za Mlade pa so igrali: Arnež 4, Mehle 6, M. Šavs 7, J. Šavs 1, Kožar 5, Vidic 13.

A. Krč

V korak z razvojem

Kranj – Pet priznanj, podeljenih iz sklada Borisa Kidriča, ki jih je letos za ustvarjalno delo prejelo kar pet raziskovalcev ene TOZD, je tako za raziskovalce same kot za ostale člane kolektiva lepa spodbuda za bodoče delo. Iskrinemu razvojnemu oddelku »števcev« pa usmeritev, ki so si jo začrtali že pred desetletji, namreč v lastno ustvarjalno delo, v inovacije, prinaša to, za kar si nenehno prizadevajo – da zdrže korak z razvojem, ki gre zlasti na področju elektrotehnike skokovito naprej.

Enega nagrajenca, izumitelja Janeza Severja, vodjo razvojne skupine krmilnih mehanizmov, smo predstavili že v eni od prejšnjih številk. Danes predstavljamo še ostale štiri nagrajence. To so: Franc Levovnik, Milan Mežek, Anton Vencelj ter Alojz Rakovec. Rezultat njihovega dela je nov, elektronski precizijski števec, Alojz Rakovec pa je ustvaril generator višjih harmonskih napetosti.

»Kako je prišlo do novega števca in kakšen izdelek je to?« smo vprašali vodjo razvojnega oddelka v TOZD števci Franca Levovnika.

»Gre za elektronski merilni števec visoke kakovosti. Vgrajevali naj bi ga povsod tam, kjer najmanjše netočnosti ob meritvah pretoka ogromnih količin električne energije dosegajo vrednosti, izražene v milijonih dinarjev. To je na primer v transformatorskih postajah, v elektrarnah, večjih tovarnah in drugod. Izdelavo takega števca so narekovale potrebe elektrogospodarstva tako doma kot na tujem. Ker pa bi s prodajo na domači trg (tu bi prodali le kakih 150 števcev te vrste letno) ne mogli kriti dragih razvojnih stroškov, smo se morali zagristi v tako zasnovo števca, da bo le-ta s svojo točnostjo in zanesljivostjo ob hkratni ugodni ceni osvojil tudi inozemstvo.

Rezultat naših naporov, petletnega dela, premišljevanja, razvijanja in sodelovanja z elektrotehnično fakulteto je zdaj tukaj, pred nami. Izdelali smo števec razreda 0,2, kar pomeni, da lahko naš števec od absolutne točnosti meritev odstopa le za 0,2 odstotka! Ob njegovem nastajanju smo patentirali kopico svojih izumov. Večkrat, ko smo naleteli na kako že znano in patentirano rešitev, smo v želji, da bi se ji izognili, našli še izvirnejši način. Naš načrt je bil jasen. Če izdelek ne bo zbudil interesa med člani zahodnega »poola« konkurenčnih proizvajalcev zaradi tega, ker bo nov, in zaradi tega, ker bo dober, bo tuj trg za nas, ‚tuje' vsiljivce, nedostopen.

Tako smo torej prišli do števca, za katerega smo našli rešitev v elektroniki. Poseben način odbiranja je omogočil konstrukcijo brez vgrajevanja gibljivih delov, kar je v prid trajnosti. Po naših dosedanjih ocenah zadovoljuje vse zahteve svetovnega tržišča, poleg domačega atesta, ki smo ga že prejeli, pa v kratkem pričakujemo tudi pridobitve tujih. Razmeroma ugodna je tudi cena, izdelek pa pripravljen za proizvodnjo.«

Vodji skupine za izdelavo elektronskega števca Milanu Mežku smo zastavili vprašanje o tem, kaj mu pomeni priznanje. Nagrado? Spodbudo?

»Sposobnost, znanje in volja do dela, vse to je že samo po sebi spodbuda za ustvarjalno delo. Če pa se temu pridruži še nagrada, je to dokaz in potrditev, da opravljamo družbeno koristno delo. V našem primeru je bila ocenjena zasnova, ideja, pot, po kateri naj bi prišli do izdelka, kakršnega je potrebovalo tržišče. Pri uresničevanju te ideje pa smo sodelovali vsi, in sicer vsak po svojih močeh. Tako imenovano ‚teamsko' delo je potrebno skorajda za vsak izdelek. Danes ni več smotrno, da bi nekdo o vsem razmišljal sam.

Prav ob tem pa bi rad povedal še tole. Za uspešno uresničitev ideje, torej za nekakšen ‚porod' izdelka, je zaslužnih mnogo več ljudi kot pa nas je zanj prejelo priznanja. Omenil sem že, da je bila ocenjena zamisel. Ob njej pa je ostalo ‚v senci' veliko ljudi, ki so vsak po svoje pripomogli, da je izdelek tak kakršen je, tukaj pred nami.«

Anton Vencelj je vodja laboratorija, v katerem preizkušajo posamezne sklope, napravice, vplive in podobno. Ko naj bi bil razvoj izdelka pri kraju, pa pride v testiranje še končni izdelek. Zaprosili smo ga za nekaj besed o njegovem delu.

»O delu v razvojnem laboratoriju lahko rečem, da je zanimivo, pestro, predvsem pa natančno in odgovorno. Vodi nas načelo, da ne smemo biti nikdar zadovoljni, zlasti ne, če že prve meritve pokažejo željene učinke. Iskati moramo napake, jih odkriti, pojasniti vzrok, zakaj na primer pride do odklonov, ki niso bili predvideni, kateri vpliv bi lahko motil sicer šnje brezhibno delovanje in podobno. Ravno pri preverjanju delčkov novega števca ter potem izdelka samega smo morali, skupaj s snovalci, pojasniti kopico drobnih neznank.

Ena izmed njih je bila na primer tale. Zakaj sta dva sklopa ‚na mizi' delovala brezhibno, v medsebojni povezavi in vgrajena v števec pa ne? Vzrok je bila drobna žička, ki je, ležeč prečno, motila ostale dele. Ko pa smo jo speljali vzdolžno, je bilo vse v redu. Ta primer je bil razmeroma hitro pojasnjen. Dostikrat pa se zgodi, da rešitev ni tako enostavna. Včasih ves sklop vrnemo raziskovalcu, ki mora začeti znova, ga na novo zasnovati. Včasih pa je naše delo zastonj zato, ker nas vmes prehiti prijava enake ali podobne rešitve v tujini. Takrat smo prisiljeni odstopiti od skorajda že gotove poti, to pa so tudi najtežji udarci, ki smo jih prisiljeni preboleti.«

Alojzu Rakovcu je Kidričevo priznanje prinesla diplomska naloga. Kako je prišlo do izbora teme z naslovom »generator višjih harmonskih napetosti« in čemu ta generator služi?

»Študiral sem na Visoki tehnični šoli v Mariboru, smer elektrotehnika. Lani sem diplomiral na prvi stopnji. Ker je šlo v mojem primeru za študij ob delu, so na šoli sprejeli priporočilo ‚števcev', naj bo moja diplomska naloga prispevek raziskovalnemu delu in v korist delovni organizaciji. Tako je tudi prišlo do izbora ustrezne teme.

Potrebovali smo napravico, ki naj bi nam služila v preizkusne namene. Ustvarjala naj bi popačitve, do katerih vsakodnevno lahko pride v distribucijskem omrežju. Doslej je še nismo imeli, prav tako pa je ni bilo mogoče kupiti.

Norme, ki veljajo za omrežje, v katerega vsakodnevno vključujemo številne aparate, so znane. Kako reagirajo aparati, če pride do popačitev v omrežju, pa je bilo doslej bolj ali manj znano le iz tega, če smo po naključju ujeli motilni vpliv, ko smo pač preizkušali določen aparat. Danes imamo napravo, ki nam enake popačitve, v željenem obsegu in pogostosti, proizvaja v laboratoriju. Na to napravo priključimo testirni aparat. Ob vzbujanju različnih popačenj sledimo ‚obnašanju' izdelka. Zasledovanje in merjenje vplivov nam omogoča, da z majhnimi posegi, ki jih opravimo, aparati postajajo vse manj občutljivi za motnje v omrežju.«

– – –

Ob koncu našega pogovora, v katerem smo zvedeli za še precej zanimivosti, nam je naš prvi sogovornik Franc Levovnik zaupal še to. »Do pred kratkim številnih manjših izumov ali izboljšav niti nismo patentirali. Za obilo administrativnih poslov, za tehnične razlage, za vse pravne formulacije itd. je bilo enostavno škoda časa. Danes pa imamo zaposlenega človeka, ki nam ureja le te stvari. Njegovi zaposlitvi so botrovali številni izumi v zadnjem času, prav tako pa tudi spoznanje, da moramo bolj ceniti svoje ustvarjalno delo in dosežke.«

G. Bernot

Brezplačna pravna pomoč socialno ogroženim občanom

Kranj – Izvršni svet je na redni seji 15. junija sprejel sklep, da se socialno ogroženim občanom še nadalje nudi brezplačna pravna pomoč. To delo bosta odslej opravljala kar dva kranjska odvetnika Brigita Šifkovič in mr. Janez Jocif. Seveda pa je prej potrebno dobiti ustrezno naročilnico pri Centru za socialno delo.

Do brezplačne pravne pomoči so upravičeni: uživalci stalne družbene denarne pomoči; občani, ki prejemajo kmetijsko oskrbnino; občani, ki imajo mesečni dohodek na družinskega člana nižji od 1.050 din; preužitkarji, ki jim je ogrožena njihova pravica do preužitka, in še nekateri izjemni primeri lahko omogočijo brezplačno pravno pomoč občanom.

Izvršni svet je določil kategorije občanov, ki imajo tudi pravico do pravne pomoči, vendar pa krijejo 50 % stroškov. Prav tako je sklenil, da tisti občani, ki jim je nudena pravna pomoč, pa med postopkom neupravičeno odstopijo od pravde, krijejo v celoti vse do takrat nastale stroške, čeprav so upravičeni do brezplačne pravne pomoči!

Center za socialno pomoč pa ne nudi svojih storitev pri sestavljanju raznih listin (pogodbe, izjave, oporoke), ob primerih lastninskih tožb in mejnih sporih, v delovnih sporih, kazenskih zadevah in podobno.

I. S.

Požig mostu v Mostah

ŽIROVNICA – V soboto, 26. junija, bo v Mostah pri Žirovnici v spomin na požig mostu v Mostah in v spomin na ustreljene talce slovesna proslava, obenem pa bodo enote teritorialne obrambe jeseniške občine izvedle napad na most. Slovesna proslava bo ob 9. uri, nato pa bo požig mostu prikazan prav tako, kot sta resnični napad in požig potekala leta 1942.

V nedeljo pa se bodo borci gorenjskega odreda zbrali pri Valvasorjevem domu, kjer bo zborovanje in kjer bodo karavlo preimenovali v karavlo gorenjskega odreda. Na spominski pohod k Valvasorjevemu domu bodo krenili borci in mladina v nedeljo, 27. junija, izpred osnovne šole Žirovnica ob 7. uri in izpred osnovne šole Koroška Bela ob 7. uri. Pri Valvasorjevem domu bodo udeležence pohoda postregli s toplim obrokom, podelili pa bodo tudi spominske značke.

D. S.

XXI. slovenski izseljenski piknik

Škofja Loka ponovno gostitelj naših rojakov

Piknik devetič v mestu pod Lubnikom – Pester kulturni program – Revija zabavnih ansamblov in folklornih skupin naših rojakov iz ZDA, Kanade, Avstralije in ZR Nemčije – Nastop mlatičev iz Trebije v Poljanski dolini – Za ples bo skrbel instrumentalni trio Ivana Ruparja z vokalnim kvintetom Puštalski fantje iz Škofje Loke – Prve skupine rojakov iz prekomorskih dežel že prihajajo – Srebrni jubilej Slovenske izseljenske matice – Pokrovitelj piknika je republiška konferenca SZDL

Letošnji XXI. slovenski izseljenski piknik bo ponovno v Škofji Loki. Mesto ob sotočju Selščice in Poljanščice bo letos že devetič zapored gostitelj naših rojakov iz ZDA, Kanade, latinske Amerike, Avstralije ter evropskih in drugih dežel. Prireditelji pričakujejo, da se bo na dan piknika, v nedeljo, 4. julija, na vrtu ob škofjeloškem gradu, prizorišču prisrčnega snidenja domačinov in naših izseljencev zbralo več tisoč ljudi.

Tudi letos so Škofjeločani za udeležence piknika pripravili izredno pester kulturni in zabavni program. Kot vsako leto doslej bo že od zgodnjih jutranjih ur pred zgradbo škofjeloške občinske skupščine igrala godba na pihala iz Škofje Loke, vodi jo France Sever, sredi dopoldneva pa bodo fantje in dekleta v narodnih nošah goste z vozovi popeljali na loški grad. Še prej pa bodo seveda našim rojakom na prsi pripeli rdeče nageljne.

Osrednji program piknika se bo začel ob 11. uri. Goste in domačine bodo pozdravili: predsednik prireditvenega odbora za izvedbo piknika Ciril Jelovšek, predsednik škofjeloške občinske skupščine Tone Polajnar, predsednik Slovenske izseljenske matice Drago Seliger ter predstavnik pokrovitelja – republiške konference SZDL. V kulturnem programu pa bodo sodelovali dramski igralec Rudi Kosmač, folklorna skupina »Bled« iz Essna v ZR Nemčiji, vokalni kvartet »Spev«, dekliški sekstet z Bukovice ter ansambel bratov Plesničar iz Avstralije. Udeležence piknika pa bodo kajpak pozdravili tudi predstavniki posameznih skupin naših rojakov, na vrtu škofjeloškega gradu pa bo na dan borca, na dan piknika, 4. julija, tudi že tradicionalno tovariško srečanje borcev in aktivistov NOB.

V popoldanskem programu bo nastopilo tudi izredno veliko število ansamblov in folklornih skupin naših rojakov iz ZDA, Kanade, Avstralije in ZR Nemčije. Gledalcem se bodo predstavili ansambel bratov Plesničar iz Melbourna v Avstraliji, fantje so na loškem pikniku nastopili tudi lani, ansambel »Veseli alpinci« iz Toronta v Kanadi, ansambel Markič-Žagar iz Clevelanda v ZDA, ansambel Hank Magayne iz Milwaukeeja v ZDA, ansambel »Alpe-Adria« iz Münchna v ZR Nemčiji ter folklorna skupina in mladinska folklorna skupina slovenskega kulturno umetniškega društva »Bled« iz Essna v ZR Nemčiji.

Prireditelji so po lanskem velikem uspehu na izseljenski piknik povabili ponovno tudi mlatiče iz Trebije v Poljanski dolini. Trebijčani so svoj nastop potrdili in obljubljajo, da bodo v uro trajajočem nastopu prikazali več novosti. Njihov program bo povezoval gledališki in filmski igralec Jože Zupan.

Po nastopu trebijskih mlatičev pa bo seveda »na vrsti« ples vse do zgodnjih jutranjih ur. Obiskovalce bo zabaval instrumentalni trio Ivana Ruparja in vokalni kvintet Puštalski fantje iz Škofje Loke, dvakratni finalisti ptujskega festivala domače zabavne glasbe in udeleženci lanskega festivala v briški vasici Štverjan v Italiji.

Prve skupine iz prekomorskih dežel te dni že prihajajo v domače kraje. Po sedanjih podatkih jih bo že do škofjeloškega piknika prišlo več tisoč.

Letošnje leto je jubilejno tudi za Slovensko izseljensko matico. Le-ta namreč praznuje 25-letnico svojega obstoja. Zato tudi škofjeloški XXI. slovenski izseljenski piknik spada v okvir praznovanj ob srebrnem jubileju.

J. Govekar

Akcija za vpis je stekla

Nadaljevanje s 1. strani

6,4 milijona dinarjev ali prek 40 odstotkov, v škofjeloški pa 3873 vpisnikov prek 6,8 milijona dinarjev ali okroglo 40 odstotkov od predvidenega zneska. Po pojasnilu občinskega štaba v tržiški občini, se je pri njih akcija res začela malo kasneje kot drugje, vendar so do 16. junija že zabeležili prek 21 odstotkov od predvidenega zneska, do konca tedna pa je 1709 vpisnikov vpisalo 2,819.167 dinarjev ali okrog 37 odstotkov od predvidenega zneska.

V jeseniški občini smo izvedeli, da je akcija minuli teden stekla tudi v Železarni. Iz kranjske občine pa poročajo, da so zaposleni v Alpetoru-TOZD Žičnica Krvavec že prvi teden stoodstotno vpisali posojilo. V kranjski tovarni Sava, kjer je akcija stekla minuli teden, pa je že prvi dan od 3658 zaposlenih vpisalo posojilo 1958 delavcev ali 53,52 odstotka. Vpisali so prek 4 milijone dinarjev. Poprečno so delavci vpisali več kot polovico osebnega dohodka. Posebej pa iz Save velja omeniti delavce Franca Medeta, Radivoja Krbovića in Rista Moračanina. Prva dva sta vpisala po 12.000 dinarjev, slednji pa 10.000 dinarjev posojila.

V **škofjeloški občini** je prva delovna organizacija, ki je že vpisala 33.460 dinarjev posojila, podjetje Obrtnik. Vplačali ga bodo v dveh obrokih. V tej delovni organizaciji so zaposleni že vpisali posojilo. Prav tako pa so že vpisali posojilo tudi v škofjeloški enoti PTT podjetja Kranj. Sicer pa si v občini vsi prizadevajo, da bi bila akcija čimprej končana in da bi vpisali več od predvidenega zneska, ker bi z razliko sredstev lahko rešili nekatere probleme v občini.

V **tržiški občini** pa je akcija že zaključena v kolektivu osnovne šole heroja Grajzerja in na postaji milice. Sicer pa v občinskem štabu napovedujejo, da bodo ta teden pri vpisovanju dosegli okrog 60 odstotkov predvidenega zneska.

A. Žalar

V Tržiču fluorografiranje

Vsi nad 24 let stari prebivalci tržiške občine so bili zadnjič fluorografirani leta 1972. Po zakonu o varstvu prebivalstva pred nalezljivimi boleznimi pa bodo morali Tržičani pred fluorografske aparate spet letos. Predpis zadeva vse prebivalce, rojene do konca leta 1952. Fluorografska akcija bo med 5. in 12. oktobrom letos. Izvedel jo bo Institut za pljučne bolezni in tuberkulozo Golnik. Odlok o obveznem fluorografiranju predvideva za odgovorno osebo delovne organizacije, ki ne dovoli ali prepreči udeležbo na fluorografiranju, za neudeležbo na fluorografiranju ali kontrolnem pregledu in za oviranje fluorografske akcije do 1000 dinarjev kazni.

-jk

tudi to se zgodi

Delegat, po poklicu upokojenec, doma iz ene gorenjskih občin, je lani skrbno prebiral vsa poslana mu gradiva. Študiral jih je v pozne popoldneve in v temne noči, da je za silo pripravljen hodil na sestanke. Brihtne in odprte glave je možakar in je tako danes na vrh šeste zavidljivo visoke skladovnice papirja, delegatskega materiala, slovesno razstavil svoj prispevek.

Njegov prispevek je natanko dolgih šest strani obsegajoč povzetek vseh naslovov prebranega materiala, delegatske tvarine, za katero je, – izključno le za branje – porabil natanko »kratkih« 236 ur . . .